

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO OBRANE**

**NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA
I DOPUNAMA ZAKONA O SLUŽBI U ORUŽANIM
SNAGAMA REPUBLIKE HRVATSKE,
S NACRTOM KONAČNOGA PRIJEDLOGA ZAKONA**

Zagreb, svibnja 2015.

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi članka 7. stavka 12. i članka 81. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/2010 – pročišćeni tekst i 5/2014 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU PREDLOŽENIM ZAKONOM

U trećoj godini primjene Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 73/2013) pokazalo se potrebnim određena zakonska rješenja izmijeniti odnosno dopuniti i na drugačiji način urediti, radi kvalitetnije potpore reformi i razvoju Oružanih snaga Republike Hrvatske.

Cilj predloženoga Zakona je učinkovitije ostvarivanje svrhe pojedinih zakonskih instituta.

Prijedlogom Zakona definira se da je kadet vojna osoba koja se na temelju ugovora o kadetskoj službi sklopljenim s Ministarstvom obrane ospozobljava pohađanjem preddiplomskog sveučilišnog studija ustrojenoga za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske u koji je ugrađen program obuke za kadete i program ospozobljavanja za časnike, civilnog obrazovanja (stručni studij ili preddiplomski sveučilišni studij) i pohađanjem programa obuke za kadete (vojna izobrazba i obuka).

Predloženim Zakonom uređuje se da prvi vojnički ugovor traje umjesto tri četiri godine.

Zakonom se detaljnije uređuju vojni specijalisti kao posebna kategorija osoblja. Slobodna ustrojbena mjesta vojnih specijalista popunjavaju se internim oglasom iz kategorije časnika, dočasnika, ugovornih vojnika, državnih službenika i namještenika. Ako ustrojbena mjesta nije moguće popuniti prijam vojnih specijalista provodi se s tržišta rada. Osobe se moraju ispunjavati opće i posebne uvjete za prijam u djelatnu vojnu službu te posebna specijalistička znanja potrebna za obnašanje dužnosti vojnog specijaliste. Časnici i dočasnici primaju se na ustrojbeno mjesto vojnog specijalista u osobnom činu koji imaju. Ako je za prijam na ustrojbeno mjesto vojnog specijalista odabrana osoba iz kategorije ugovornog vojnika, državnog službenika, namještenika ili s tržišta rada ona se upućuje, na temelju ugovora, na ospozobljavanje za vojnog specijalista u trajanju do godinu dana. Program ospozobljavanja za vojnog specijalista donosi načelnik Glavnog stožera Oružanih snaga Republike Hrvatske. Program sadrži prvu razinu časničke odnosno dočasničke izobrazbe, kao i program dragovoljnog vojnog ospozobljavanja za kandidate koji nemaju unaprijed ispunjen ovaj uvjet. Nakon završetka ospozobljavanja osoba se može primiti u djelatnu vojnu službu, dodjeljuje joj se čin skupnika vojnog specijalista ili poručnika/poručnika korvete vojnog specijalista i raspoređuju se na ustrojbeno mjesto koje se može popunjavati vojnim specijalistima.

U skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju u srpnju 2013. godine Vlada Republike Hrvatske donijela je Odluku o pokretanju postupka za ustrojavanje posebnih studijskih programa za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 91/2013). Odlukom je pokrenut postupak za ustrojavanje i akreditiranje posebnih studijskih programa za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske u okviru Sveučilišta u Zagrebu. U 2014. godini uspostavljeni su preddiplomski četverogodišnji studijski programi vojno inženjerstvo i vojno vođenje i upravljanje. Radi provedbe navedenoga potrebno je ovim Zakonom dodatno urediti normativno i dio toga područja.

Predloženim Zakonom, predlaže se doraditi dio koji se odnosi na vojnu izobrazbu.

Radi daljnog unaprjeđenja standarda djelatnih vojnih osoba predlaže se poboljšanje odredbi u području koji se odnosi na smještaj i naknadu za stanovanje za tu kategoriju osoblja.

S obzirom da je vojna stega točno, potpuno i pravodobno obavljanje poslova i zadaća u Oružanim snagama Republike Hrvatske predlažu se određene promjene u području kojim se uređuje stegovna i materijalna odgovornost.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU PREDLOŽENOOGA ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona sredstva se planiraju i osiguravaju u državnom proračunu Republike Hrvatske na razdjelu Ministarstva obrane.

IV. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Člankom 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/2013) propisano je da se zakon, iznimno, može donijeti po hitnom postupku, kada to zahtijevaju osobito opravdani razlozi.

Osobito opravdani razlozi za donošenje ovoga Zakona sadržani su u odredbama Zakona koje je potrebno dodatno urediti radi normativne potpore dalnjem razvoju obrambenog resora i uredenju prava i obveza pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske.

Slijedom navedenoga predlažemo donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku.

V. TEKST KONAČNOGA PRIJEDLOGA ZAKONA S OBRAZLOŽENJEM

NACRT KONAČNOGA PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SLUŽBI U ORUŽANIM SNAGAMA REPUBLIKE HRVATSKE

Članak 1.

U Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 73/2013) u članku 4. iza stavka 5. dodaje se stavak 6. koji glasi:

„(6) Vojni specijalisti dijele se na dočasnike vojne specijaliste i časnike vojne specijaliste.“

Članak 2.

U članku 5. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Kadet je vojna osoba koja se na temelju ugovora o kadetskoj službi sklopljenog s Ministarstvom obrane ospozobljava pohađanjem:

- preddiplomskog sveučilišnog studija ustrojenog za potrebe Oružanih snaga u koji je ugrađen program obuke za kadete i program ospozobljavanja za časnike
- civilnog obrazovanja (stručni studij ili preddiplomski sveučilišni studij) i pohađanjem programa obuke za kadete (vojna izobrazba i obuka).“

Članak 3.

U članku 9. stavku 1. podstavak 3. briše se.

Članak 4.

U članku 16. stavku 1. riječi: „Djelatnim vojnim osobama, službenicima i namještenicima“ zamjenjuju se riječima: „Pripadnicima Oružanih snaga“.

U stavku 2. riječi: „djelatna vojna osoba, službenik i namještenik“ zamjenjuju se riječima: „pripadnik Oružanih snaga“.

U stavku 3. riječi: „Djelatnim vojnim osobama, službenicima i namještenicima“ zamjenjuju se riječima: „Pripadnicima Oružanih snaga“.

Članak 5.

U članku 26. podstavak 5. mijenja se i glasi:

„-kadeti – na temelju ugovora o kadetskoj službi“.

Članak 6.

U članku 37. stavku 1. riječi: „u trajanju od tri godine“, zamjenjuju se riječima: „u trajanju od četiri godine“.

Članak 7.

U članku 40. stavku 1. riječi: „Nakon sklapanja drugog ugovora djelatni vojnik/mornar“, zamjenjuje se riječima: „Nakon prve službene ocjene djelatni vojnik/mornar“.

Članak 8.

U članku 43. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„(2) Djelatni vojnik/mornar može se uputiti na osposobljavanje za časnika ako osim uvjeta iz stavka 1. ovoga članka ima najmanje jednu službenu ocjenu.“

Dosadašnji stavci 2., 3., 4. i 5. postaju stavci 3., 4., 5. i 6.

Članak 9.

U članku 44. iza stavka 5. dodaju se stavci 6. i 7. koji glase:

„(6) Iznimno od odredbi ovoga članka kadeti iz članka 5. stavka 2. ovoga Zakona ne podliježu odabirnom postupku.

(7) Iznimno od odredbi ovoga članka kadeti iz članka 5. stavka 2. podstavka 1. koji su završili prediplomski sveučilišni studij ustrojen za potrebe Oružanih snaga u koji je ugrađen program obuke za kadete i program osposobljavanja za časnike ne upućuju se na osposobljavanje za časnika.“

Članak 10.

Članak 46. mijenja se i glasi:

„(1) Slobodna ustrojbena mjesta vojnih specijalista popunjavaju se internim oglasom iz kategorije časnika, dočasnika, ugovornih vojnika, službenika i namještenika.

(2) Ako ustrojbena mjesta nije moguće popuniti na način opisan u stavku 1. ovoga članka prijam vojnih specijalista provodi se s tržišta rada u skladu s odredbama članka 27. ovoga Zakona.

(3) Osobe iz stavaka 1. i 2. ovoga članka moraju ispunjavati opće i posebne uvjete za prijam u djelatnu vojnu službu te posebna specijalistička znanja potrebna za obnašanje dužnosti vojnog specijaliste.

(4) Časnici i dočasnici primaju se na ustrojbeno mjesto vojnog specijalista u osobnom činu koji imaju.

(5) Ako je za prijam na ustrojbeno mjesto vojnog specijalista odabrana osoba iz kategorije ugovornog vojnika, službenika, namještenika ili s tržišta rada ona se upućuje, na temelju ugovora, na osposobljavanje za vojnog specijalista u trajanju do godinu dana.

(6) Osoba iz stavka 5. ovoga članka smatra se vojnom osobom u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(7) Program osposobljavanja za vojnog specijalista donosi načelnik Glavnog stožera. Program sadrži prvu razinu časničke odnosno dočasničke izobrazbe, kao i program dragovoljnog vojnog osposobljavanja za kandidate koji nemaju unaprijed ispunjen ovaj uvjet.

(8) Nakon završetka osposobljavanja iz stavka 5. ovoga članka osoba se može primiti u djelatnu vojnu službu, dodjeljuje joj se čin skupnika vojnog specijalista ili poručnika/poručnika korvete vojnog specijalista i raspoređuju se na ustrojbeno mjesto koje se može popunjavati vojnim specijalistima.

(9) Vrste vojnih specijalista, posebna specijalistička znanja koja osoba treba ispunjavati u trenutku prijma, kao i posebna specijalistička znanja koja se stječu tijekom službe te ostala pitanja u vezi s vojnim specijalistima pravilnikom propisuje ministar obrane na prijedlog načelnika Glavnog stožera.“

Članak 11.

U članku 47. iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:

„(2) Prijam službenika i namještenika u službu u Oružane snage provodi se u skladu s potrebama utvrđenim u Planu iz članka 33. ovoga Zakona.“

Članak 12.

U članku 50. stavku 4. riječi: „ne primjenjuje se na vojnike/mornare“, zamjenjuju se riječima: „ne primjenjuje se na vojnike/mornare i vojne specijaliste“.

Članak 13.

U članku 52. iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

„(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka ministar obrane može bez raspisivanja internog oglasa donijeti odluku o konačnom prijedlogu kandidata za imenovanje na dužnost vojnog izaslanika.“

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 4.

Članak 14.

U članku 54. stavku 1. iza podstavka 4. dodaju se podstavci 5. i 6. koji glase:

„- kada se imenuje na dužnost vojnog izaslanika ili na drugu vojnodiplomatsku dužnost
- kada se upućuje u međunarodnu organizaciju i vojno predstavništvo“.

U stavku 2. na kraju rečenice briše se točka te se dodaju riječi: „te u slučaju rasporeda iz stavka 1. podstavaka 5. i 6. ovoga članka kada to ovisi o trajanju imenovanja odnosno upućivanja.“.

Iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„(3) Ograničenje iz ovoga članka ne odnosi se na raspored vojnika/mornara i vojnih specijalista.“

Članak 15.

U članku 56. stavku 1. riječi: „za obnašatelja dužnosti“ brišu se.

Iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„(3) Iznimno od odredbi stavaka 1. i 2. ovoga članka ograničenje rasporeda na dvije godine i posebno obrazloženje se ne odnosi na vojnike/mornare, vojne specijaliste te na djelatnu vojnu osobu koja se imenuje na dužnost vojnog izaslanika ili na drugu vojnodiplomatsku dužnost te na djelatnu vojnu osobu koja se upućuje u međunarodnu organizaciju i vojno predstavništvo.“

Članak 16.

Iza članka 63. dodaje se članak 63.a koji glasi:

„Članak 63.a

(1) Vojnik/mornar tijekom trajanja zadnje godine trećeg ugovora o vojničkoj službi može biti premješten uz osobnu suglasnost u drugo državno tijelo.

(2) Sporazum o premještaju sklapa ministar obrane s čelnikom državnog tijela u koji se osoba iz stavka 1. ovoga članka premješta.“

Članak 17.

U članku 64. stavku 1. podstavku 2. riječi: „nakon ukidanja ustrojbenog mjeseta“, zamjenjuje se riječju: „danom ukidanja ustrojbenog mjeseta“.

Članak 18.

U članku 70. stavku 1. riječi: „Višem vojnostegovnom суду“ zamjenjuju se riječima: „vojnostegovnom суду“.

U stavku 3. riječi: „Viši vojnostegovni суд“ zamjenjuju se riječima: „vojnostegovni суд“.

U stavku 4. riječi: „Višega vojnostegovnog суда“ zamjenjuju se riječima: „vojnostegovnoga суда“.

Članak 19.

U članku 74. stavku 4. riječi: „stavka 2.“ zamjenjuju se riječima: „stavka 3.“.

Članak 20.

Iza članka 78. dodaje se članak 78.a koji glasi:

„Članak 78.a

(1) Na sastavnicama sveučilišta i na Hrvatskom vojnom učilištu provode se posebni studijski programi za potrebe Oružanih snaga u okvire kojih je ugrađen i program obuke za kadete i program osposobljavanja za časnike.

(2) U skladu sa zakonom kojim se uređuje znanstvena djelatnost i visoko obrazovanje te odredbama ovoga Zakona, na Hrvatskom vojnom učilištu se za provedbu studijskih programa za potrebe Oružanih snaga ustrojavaju suradnička, znanstvena, nastavna i znanstveno-nastavna ustrojbena mjesta.“

Članak 21.

U članku 79. stavak 3. briše se.

Stavci 4., 5., 6., i 7. postaju stavci 3., 4., 5. i 6.

U dosadašnjem stavku 5. koji je postao stavak 4. iza riječi: „službama i strukama“ stavlja se točka, a riječi: „u određenom funkcionalnom području.“ brišu se.

Iza dosadašnjeg stavka 7. koji je postao stavak 6. dodaje se stavak 7. koji glasi:

„(7) Način provedbe te vrste i razine vojne izobrazbe pričuvnih dočasnika i časnika propisuju se posebnim pravilnikom kojeg donosi ministar obrane na prijedlog načelnika Glavnog stožera.“

Članak 22.

U članku 82. stavku 2. riječi: „navršava 36 godina života“, zamjenjuju se riječima: „navršava 33 godine života.“

U stavku 3. riječi: „ navršava 44 godine života“, zamjenjuju se riječima: „navršava 41 godinu života“.

Članak 23.

U članku 84. na kraju stavka 3. dodaje se rečenica koja glasi:

„Na treću razinu slijedno-rastuće časničke izobrazbe mogu se uputiti satnici/poručnici bojnog broda, najkasnije u kalendarskoj godini u kojoj navršavaju 45 godina.

Na kraju stavka 4. dodaje se rečenica koja glasi:

„Na četvrту razinu slijedno-rastuće časničke izobrazbe mogu se uputiti pukovnici/kapetani fregate, najkasnije u kalendarskoj godini u kojoj navršavaju 47 godina.

Stavak 6. mijenja se i glasi:

„(6) Časnici službi i struka u pravilu se upućuju na prvu i drugu razinu slijedno-rastuće časnike izobrazbe.“

Članak 24.

U članku 89. stavku 3. podstavak 1. glasi:

„za kadete:

ČIN	KRATICA
kadet	k
kadet skupnik	ks
kadet desetnik	kd
kadet narednik	kn.“

Dosadašnji podstavci 1., 2., 3., 4., 5. i 6. postaju podstavci 2., 3., 4., 5., 6. i 7.

U dosadašnjem podstavku 3. koji je postao podstavak 4. iza riječi: „stožerni narednik“ dodaju se riječi: „stožerni narednik vojni specijalist“.

U dosadašnjem podstavku 5. koji je postao podstavak 6. iza riječi: „bojnik“ dodaju se riječi: „bojnik vojni specijalist“, a iza riječi „kapetan korvete“ dodaju se riječi: „kapetan korvete vojni specijalist“.

Članak 25.

U članku 91. stavku 1. podstavku 3. riječi: „ako nije kažnjena za stegovni prijestup, odnosno ako je stegovna sankcija brisana iz evidencije i“ zamjenjuju se riječima: „ako u zadnje tri godine nije kažnjena za stegovni prijestup, odnosno“.

Članak 26.

Iza članka 92. dodaje se naslov i članak 92.a koji glase:

„*Dodjela čina i promicanje kadeta*

Članak 92.a

- (1) Sklapanjem ugovora o kadetskoj službi osoba stječe čin kadeta.
- (2) Završetkom prve godine studija kadet se promiče u čin kadeta skupnika.
- (3) Završetkom druge godine studija kadet se promiče u čin kadeta desetnika.
- (4) Završetkom treće godine studija kadet se promiče u čin kadeta narednika.“

Članak 27.

U članku 97. stavak 2. briše se.

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 2.

Članak 28.

Iza članka 97. dodaje se članak 97.a koji glasi:

„Članak 97.a

Časnici služba i struka mogu napredovati do čina pukovnika odnosno kapetana fregate bez završene treće razine slijedno-rastuće vojne izobrazbe“.

Članak 29.

U članku 106. stavku 3. riječi: „te program zbrinjavanja i tranzicije osoba koje nemaju mogućnost daljnog profesionalnog razvoja“ brišu se.

Članak 30.

U članku 124. stavku 1. riječi: „u obavljanju službe“ zamjenjuju se riječima: „u obavljanju službene zadaće s opasnom stvari“, a riječi: „ili drugu pravnu“ brišu se.

Stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) Odluku o ostvarivanju prava iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka donosi ministar obrane, uz pribavljeno prethodno mišljenje nadležnog državnog odvjetništva.

Članak 31.

U članku 130. iza riječi: „roditelja“, dodaju se riječi: „ili posvojitelja“.

Članak 32.

U članku 133. stavku 3. riječi: „kojima se u roku od 30 dana od dana rasporeda ne može dati na korištenje stan“ brišu se.

Iza stavka 3. dodaju se novi stavci 4., 5. i 6. koji glase:

„(4) Časnici i dočasnici smješteni u vojnim lokacijama ostvaruju pravo na 50% najniže naknade za stanovanje.

(5) Pod smještajem u vojnim lokacijama iz stavka 4. ovoga članka smatra se smještaj časnika i dočasnika koji neprekidno traje najmanje 30 dana.

(6) Pod vojnim lokacijama u smislu odredbi ovoga članka ne smatraju se službeni stanovi.“

Dosadašnji stavci 4., 5., 6., 7. i 8. postaju stavci 7., 8., 9., 10 i 11.

Dosadašnji stavak 4. koji je postao stavak 7. mijenja se i glasi:

„(7) Visinu naknade iz stavaka 3. i 4. ovoga članka kao i način ostvarivanja naknade za stanovanje, određuje odlukom ministar obrane ovisno o razmještaju ustrojstvenih jedinica Oružanih snaga na području Republike Hrvatske te se ista ne smatra oporezivim primitkom po osnovi nesamostalnog rada u skladu s propisima o porezu na dohodak.“

Dosadašnji stavak 8. koji je postao stavak 11. mijenja se i glasi:

„(11) Pravo na naknadu za stanovanje ostvaruje se umjesto naknade za odvojeni život.“

Članak 33.

U članku 137. iza stavka 4. dodaje se novi stavak 5. koji glasi:

„(5) Iznimno od odredbi ovoga članka na pojedina ustrojbena mjesta u Hrvatskom vojnem učilištu koja su određena u skladu s nazivima radnih mjesta u javnim službama prilikom obračuna plaće primjenjuju se koeficijenti složenosti utvrđeni za javne službe.“

Dosadašnji stavak 5. postaje stavak 6.

Članak 34.

U članku 139. dodaje se naslov 4.a i članak 139.a koji glase:

„4.a Radna mjesta službenika i namještenika u Oružanim snagama s posebnim uvjetima rada

Članak 139.a

Ministar obrane odlukom određuje radna mjesta službenika i namještenika u Oružanim snagama na kojima se zbog posebnih uvjeta rada, težine i naravi posla i odgovornosti osnovna plaća uvećava najviše do 20%.“

Članak 35.

U članku 144. stavak 3. mijenja se i glasi: „Status vojnodiplomatskih osoba, administrativno-tehničkog osoblja i članova njihove uže obitelji upućenih na rad u međunarodne organizacije i u Europsku uniju te njihova mjerila za plaće, materijalna prava i druga primanja uredbom određuje Vlade Republike Hrvatske.“

Članak 36.

U članku 147. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„(2) Organiziran ili ugovoren međumjesni prijevoz isključuje pravo na naknadu za stanovanje.“

Dosadašnji stavci 2. i 3. postaju stavci 3. i 4.

Članak 37.

U članku 157. stavku 1. riječi: „samostalne bojne“ zamjenjuju se riječima: „samostalne satnije“.

Članak 38.

U članku 175. stavku 3. točka 16. mijenja se i glasi:

„16. neopravdani izostanak iz službe ili s dužnosti u trajanju od dva do četiri dana“.

Članak 39.

U članku 181. stavku 1. točki 1. riječi: „u trajanju od jedne do četiri godine“, zamjenjuju se riječima: „u trajanju od četiri do pet godina“.

Iza stavka 5. dodaje se stavak 6. koji glasi:

„(6) Stegovna kazna prevođenja čina u neposredno niži čin ne može se izreći poručniku/poručniku korvete te skupniku.

Članak 40.

U članku 182. stavku 4. iza riječi: „pomilovanju“ dodaju riječi: „Predsjednika Republike“.

U stavku 5. iza riječi: „osoba“ dodaju se riječi: „raspoređena na dužnost osobe koja je izrekla stegovnu mjeru“.

Članak 41.

U članku 184. iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:

„(2) Pravilnik o stegovnoj odgovornosti kojim se propisuje postupak za utvrđivanje stegovne odgovornosti vojnih osoba iz stavka 1. ovoga članka donosi ministar obrane.

Članak 42.

U članku 185. stavku 3. riječi: „nadležni vojnostegovni sud“ zamjenjuju se riječima: „vojnostegovni sud“.

Stavci 6., 7. i 8. brišu se.

Dosadašnji stavak 9. koji je postao stavak 6. mijenja se i glasi:

„(6) Protiv rješenja vojnostegovnog suda nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred sudom nadležnim za upravne sporove koji će donijeti odluku o tužbi u roku od 90 dana pri čemu tužba ne odgađa izvršenje rješenja.“

Iza dosadašnjeg stavka 9. koji je postao stavak 6. dodaje se stavak 7. koji glasi:

„(7) Protiv odluke suda nadležnoga za upravne sporove iz stavka 6. ovoga članka protiv koje bude podnesena žalba, o žalbi odlučuje Visoki upravni sud Republike Hrvatske u roku od 90 dana od dana zaprimanja žalbe kod toga suda.“

Dosadašnji stavak 10. postaje stavak 8.

Članak 43.

Naslov iznad članka 187. i članak 187. brišu se.

Članak 44.

Naslovi iznad članaka 188., 189., 190., 191. i 192. i članci 188., 189., 190., 191. i 192. mijenjaju se i glase:

„3.5. Vojnostegovni sud

Općenito o vojnostegovnom суду

Članak 188.

(1) Vojnostegovni суд samostalno i neovisno odlučuju o stegovnoj odgovornosti za stegovne prijestupe i materijalnoj odgovornosti vojnih osoba.

(2) Vojnostegovni суд ustrojava se u Ministarstvu obrane, a za svoj rad odgovara ministru obrane, odnosno osobi koju on ovlasti.

(3) Sjedište vojnostegovnog суда određuje se ustrojem Ministarstva obrane odnosno Pravilnikom o unutarnjem redu Ministarstva obrane.

(5) Vojnostegovni суд sastoje se od predsjednika vojnostegovnog суда, određenog broja vojnostegovnih sudaca i vojnostegovnih sudaca porotnika.

Stvarna nadležnost vojnostegovnog suda

Članak 189.

Vojnostegovni sud stvarno je nadležan za:

1. odlučivanje o stegovnoj odgovornosti vojnih osoba za stegovne prijestupe, kao i za stegovne pogreške ako se u postupku za stegovni prijestup utvrdi da je vojna osoba počinila stegovnu pogrešku
2. odlučivanje o odgovornosti za štetu koju vojna osoba počini u službi ili u vezi s obavljanjem službe
3. odlučivanje o žalbama protiv rješenja donesenih u prvostupanjskom postupku za stegovnu pogrešku
4. odlučivanje o žalbama protiv rješenja o udaljenju iz službe
5. vođenje službene evidencije o stegovnim kaznama za stegovne prijestupe i o postupcima utvrđivanja odgovornosti za štetu te izdavanje potvrda o stegovnoj kažnjavanosti odnosno nekažnjavanosti
6. izdavanje potvrda o stegovnoj kažnjavanosti odnosno nekažnjavanosti.

Sastav vojnostegovnog suda

Članak 190.

- (1) Vojnostegovni sud sudi u vijeću od tri vojnostegovna suca.
- (2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka kada se sudi generalima/admiralima vojnostegovni sud sudi u vijeću od pet vojnostegovnih sudaca od kojih tri vojnostegovna suca profesionalno obnašaju dužnost, a najmanje jedan vojnostegovni sudac od pet vojnostegovnih sudaca ima osobni čin generala/admirala.
- (3) Predsjednik vojnostegovnog suda određuje vijeće iz stavaka 1. i 2. ovoga članka te predsjednika vijeća koji potpisuje odluke.
- (4) U postupcima u povodu žalbe protiv rješenja o izrečenoj stegovnoj mjeri i žalbi protiv rješenja o udaljenju iz službe odlučuje vojnostegovni sudac pojedinac kojeg određuje predsjednik vojnostegovnog suda.

Imenovanje i razrješenje vojnogstegovnih sudaca te svečana prisega

Članak 191.

(1) Predsjednika i suce vojnogstegovnog suda iz reda časnika pravne struke imenuje i razrješuje Predsjednik Republike na prijedlog ministra obrane.

(2) Prije podnošenja prijedloga iz stavka 1. ovoga članka Predsjedniku Republike, ministar obrane pribavit će mišljenje načelnika Glavnog stožera.

(3) Suce porotnike iz članka 190. stavka 2. ovoga Zakona odlukom imenuje i razrješuje Predsjednik Republike na prijedlog načelnika Glavnog stožera i uz suglasnost ministra obrane.

(4) Suci porotnici iz stavka 3. ovoga članka za svoj rad ne primaju posebnu naknadu.

(5) Predsjednik vojnogstegovnog suda, vojnogstevni suci i suci porotnici prije stupanja na dužnost daju svečanu prisegu pred ministrom obrane. Tekst svečane prisegе glasi: „Prisežem svojom čašću da ću svoju dužnost obnašati savjesno i nepristrano pridržavajući se Ustava i zakona, dajući puni doprinos razvitku Oružanih snaga jačanjem vojne stege.“

Nadzor nad poslovanjem vojnogstegovnog suda

Članak 192.

Ministar obrane ili osoba koju on ovlasti nadzire obavljanje poslova vojnogstegovnog suda te tijekom obavljanja nazora može obaviti i neposredan uvid u rad sudaca.“

Članak 45.

U članku 194. stavku 2. riječi: „pred nadležnim vojnogstevnim sudom“, zamjenjuju se riječima: „pred vojnogstevnim sudom“.

Članak 46.

U članku 195. stavku 1. riječi: „prvostupanjski“ briše se.

Članak 47.

Članak 203. mijenja se i glasi:

„Članak 203.

(1) Za djelatne vojne osobe kojima služba prestaje uz častan otpust zbog potreba službe ili istekom roka na koji su primljeni u službu, Ministarstvo obrane izrađuje program tranzicije i zbrinjavanja osoblja.

(2) Program iz stavka 1. ovoga članka donosi ministar obrane.

(3) Ministar obrane pravilnikom određuje način provedbe programa tranzicije i zbrinjavanja osoblja dok se iznos i način isplate otpremnine određuje odlukom.“

Članak 48.

U članku 210. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Djelatnoj vojnoj osobi prestaje djelatna vojna služba rješenjem ili pisanim sporazumom.“.

U stavku 2. riječi: „Služba iz stavka 1. ovoga članka“, zamjenjuju se riječima: „Djelatna vojna služba na osobni zahtjev“.

Članak 49.

U članku 211. stavku 2. iza podstavka 2. dodaje se podstavak 3. koji glasi:

„- neopravdano izostane s posla pet radnih dana uzastopce“.

Članak 50.

U članku 214. iza stavka 2. dodaju se novi stavci 3. i 4. koji glase:

„(3) Protiv odluka iz stavka 2. ovoga članka nije dopušten prigovor.

(4) Način ispravljanja pogrešaka u odlukama donesenim u neupravnom postupku i stavljanju izvan snage odluka koje sadrže nepravilnosti, propisuje odlukom ministar obrane.“

Dosadašnji stavci 3. i 4. postaju stavci 5. i 6.

Članak 51.

Djelatni vojnik/mornar koji je u djelatnu vojnu službu primljen na neodređeno vrijeme i djelatni časnik koji ima srednju stručnu spremu ostaju u djelatnoj vojnoj službi dok ne steknu prve uvjete za umirovljenje po posebnom zakonu kojim se uređuje umirovljenje djelatnih vojnih osoba.

Članak 52.

Dočasnika i časnika iz članka 226. i 227. Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 73/2013) moguće je uputiti na vojnu izobrazbu najkasnije do 31. prosinca 2015. odnosno moguće je promaknuti jednom u viši čin, najkasnije do 31. prosinca 2016.

Članak 53.

Dočasnici i časnici stariji od godina života propisanih odredbama Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 73/2013) potrebnim za promaknuće u viši čin zatečeni u službi na dan stupanja na snagu ovoga Zakona mogu se jedanput promaknuti u viši čin ako ispunjavaju ostale uvjete za promaknuće propisane navedenim Zakonom najkasnije do 31. prosinca 2016.

Članak 54.

Djelatnim vojnicima/mornarima koji na dan stupanja na snagu ovoga Zakona imaju sklopljen prvi ugovor o vojničkoj službi u trajanju od tri godine, ponudit će se produljenje ugovora u trajanju do četiri godine.

Članak 55.

Stegovni postupci i postupci utvrđivanja materijalne odgovornosti pokrenuti prema odredbama Zakona službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 73/2013) koji nisu dovršeni do stupanja na snagu odredbi ovoga Zakona kojima se uređuje stegovna i materijalna odgovornost dovršit će se prema odredbama ovoga Zakona.

Članak 56.

Za stegovne postupke pokrenute prema odredbama Zakona službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 73/2013) koji nisu dovršeni i u kojima je na dan stupanja na snagu odredbi ovoga Zakona kojima se uređuje stegovna i materijalna odgovornost u tijeku žalbeni postupak, postupak se prekida po službenoj dužnosti na dan supanja na snagu tih odredbi Zakona o stegovnoj i materijalnoj odgovornosti i stranka može pokrenuti upravni spor pred sudom nadležnim za upravne sporove u roku od 30 dana od dana prekida postupka.

Članak 57.

Spise predmeta, sredstva za rad i potrebnu opremu koji su do stupanja na snagu odredbi ovoga Zakona kojima se uređuje stegovna i materijalna odgovornost imali prvostupanjski odnosno Viši vojnóstegovni sud, preuzet će vojnóstegovni sud ustrojen na temelju ovoga Zakona, na dan stupanja na snagu odredbi ovoga Zakona kojima se uređuje stegovna i materijalna odgovornost.

Članak 58.

Podzakonski propisi doneseni u skladu sa Zakonom o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 73/2013) kojima se uređuje stegovna i materijalna odgovornost ostaju na snazi i nakon stupanja na snagu odredbi ovoga Zakona koje uređuju stegovnu i materijalnu odgovornost do stupanja na snagu novih podzakonskih propisa iz područja stegovne i materijalne odgovornosti, u dijelu u kojem nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona.

Članak 59.

(1) Predsjednici i suci Višeg vojnostegovnog suda odnosno prvostupanjskog vojnostegovnog suda zatečeni s imenovanjima na tim dužnostima u skladu sa Zakonom o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 73/2013) na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, ostaju na svojim dužnostima do stupanja na snagu odredbi ovoga Zakona kojima se uređuje stegovna i materijalna odgovornost.

(2) Danom stupanja na snagu odredbi ovoga Zakona kojima se uređuje stegovna i materijalna odgovornost, osobama iz stavka 1. Ovoga članka regulirat će stanje u službi u skladu s odredbama Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 73/2013).

Članak 60.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama, osim odredbi članka 3., članka 18., članka 41., članka 42., članka 43., članka 44., članka 45. i članka 46. koje stupaju na snagu prvoga dana nakon isteka roka od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona i članka 51. ovoga Zakona koji stupa na snagu 1. siječnja 2017.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik Hrvatskoga sabora
Josip Leko

KLASA:
Zagreb,

O B R A Z L O Ž E N J E

Članak 1. propisuje da se vojni specijalisti dijele se na dočasnike vojne specijaliste i časnike vojne specijaliste.

Članak 2. propisuje da je kadet je vojna osoba koja se na temelju ugovora o kadetskoj službi sklopljenog s Ministarstvom obrane osposobljava pohađanjem: preddiplomskog sveučilišnog studija ustrojenog za potrebe Oružanih snaga u koji je ugrađen program obuke za kadete i program osposobljavanja za časnike civilnog obrazovanja (stručni studij ili preddiplomski sveučilišni studij) i pohađanjem programa obuke za kadete (vojna izobrazba i obuka).

Članak 3. propisuje brisanje pravilnika o stegovnoj odgovornosti, kojim se propisuje postupak za utvrđivanje stegovne odgovornosti vojnih osoba.

Članak 4. propisuje da se riječi djelatnim vojnim osobama, službenicima i namještenicima zamjenjuju pripadnicima Oružanih snaga Republike Hrvatske.

Članak 5. propisuje da je pristupanje u Oružane snage Republike Hrvatske za kadete na temelju ugovora o kadetskoj službi.

Članak 6. propisuje da vojnički ugovor umjesto trajanja od tri godine će biti u trajanju od četiri godine.

Članak 7. propisuje da nakon prve službene ocjene djelatni vojnik/mornar može na temelju postignutih rezultata u službi, zadovoljavanja zdravstvenih, psihičkih, tjelesnih i sigurnosnih uvjeta biti odabran i uz osobnu suglasnost upućen na prvu razinu dočasničke izobrazbe.

Članak 8. propisuje da se djelatni vojnik/mornar može uputiti na osposobljavanje za časnika ako osim određenih uvjeta ima najmanje jednu službenu ocjenu.

Članak 9. propisuje da kadeti ne podliježu odabirnom postupku te da kadeti koji su završili preddiplomski sveučilišni studij ustrojen za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske u koji je ugrađen program obuke za kadete i program osposobljavanja za časnike se ne upućuju na osposobljavanje za časnika.

Članak 10. propisuje da se slobodna ustrojbena mjesta vojnih specijalista popunjavaju internim oglasom iz kategorije časnika, dočasnika, ugovornih vojnika, državnih službenika i namještenika. Ako ustrojbena mjesta nije moguće popuniti na način ranije opisan prijam vojnih specijalista provodi se s tržišta rada. Osobe moraju ispunjavati opće i posebne uvjete za prijam u djelatnu vojnu službu te posebna specijalistička znanja potrebna za obnašanje dužnosti vojnog specijaliste. Časnici i dočasnici primaju se na ustrojbeno mjesto vojnog specijalista u osobnom činu koji imaju. Ako je za prijam na ustrojbeno mjesto vojnog specijalista odabrana osoba iz kategorije ugovornog vojnika, službenika, namještenika ili s tržišta rada ona se upućuje, na temelju ugovora, na osposobljavanje za vojnog specijalista u trajanju do godinu dana. Te osobe se smatraju vojnom osobom u skladu s odredbama ovoga

Zakona. Program osposobljavanja za osobu vojnog specijalista donosi načelnik Glavnog stožera Oružanih snaga Republike Hrvatske. Program sadrži prvu razinu časničke odnosno dočasničke izobrazbe, kao i program dragovoljnog vojnog osposobljavanja za kandidate koji nemaju unaprijed ispunjen ovaj uvjet. Nakon završetka osposobljavanja osoba se može primiti u djelatnu vojnu službu, dodjeljuje joj se čin skupnika vojnog specijalista ili poručnika/poručnika korvete vojnog specijalista i raspoređuju se na ustrojbeno mjesto koje se može popunjavati vojnim specijalistima. Vrste vojnih specijalista, posebna specijalistička znanja koja osoba treba ispunjavati u trenutku prijma, kao i posebna specijalistička znanja koja se stječu tijekom službe te ostala pitanja u vezi s vojnim specijalistima pravilnikom propisuje ministar obrane na prijedlog načelnika Glavnog stožera Oružanih snaga Republike Hrvatske.

Članak 11. propisuje da se i prijam državnih službenika i namještenika u službu u Oružane snage Republike Hrvatske provodi u skladu s potrebama utvrđenim u Planu prijma.

Članak 12. propisuje da se rok raspoređivanja na ustrojbeno mjesto ne primjenjuje na vojnike/mornare i vojne specijaliste.

Članak 13. propisuje da iznimno ministar obrane može bez raspisivanja internog oglasa donijeti odluku o konačnom prijedlogu kandidata za imenovanje na dužnost vojnog izaslanika.

Članak 14. propisuje kada se djelatna vojna osoba može rasporediti na ustrojbeno mjesto izravno nižeg čina i to kada se imenuje na dužnost vojnog izaslanika ili na drugu vojnodiplomatsku dužnost i kada se upućuje u međunarodnu organizaciju i vojno predstavništvo. Ograničenje iz ovoga članka ne odnosi se na raspored vojnika/mornara i vojnih specijalista.

Članak 15. propisuje da se riječi za obnašatelja dužnosti brišu. Ograničenje rasporeda na dvije godine i posebno obrazloženje se ne odnosi na vojnike/mornare, vojne specijaliste te na djelatnu vojnu osobu koja se imenuje na dužnost vojnog izaslanika ili na drugu vojnodiplomatsku dužnost te na djelatnu vojnu osobu koja se upućuje u međunarodnu organizaciju i vojno predstavništvo.

Članak 16. propisuje da vojnik/mornar tijekom trajanja zadnje godine trećeg ugovora o vojničkoj službi može biti premješten uz suglasnost u drugo državno tijelo. Sporazum o premještaju sklapa ministar obrane s čelnikom državnog tijela u koji se osoba premješta.

Članak 17. propisuje se pravno preciziranje odredbe tako da se riječi nakon ukidanja ustrojbenog mjesto, zamjenjuju riječima danom ukidanja ustrojbenog mesta.

Članak 18. propisuje se da se ovim Zakonom ustrojava samo jedan vojnostegovni sud koji će biti nadležan i za odlučivanje o materiji iz ove odredbe.

Članak 19. propisuje se nomotehničko poboljšanje teksta.

Članak 20. propisuje se da se na sastavnicama sveučilišta i na Hrvatskom vojnom učilištu provode posebni studijski programi za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske u okvire kojih je ugrađen i program obuke za kadete i program osposobljavanja za časnike. U skladu sa zakonom kojim se uređuje znanstvena djelatnost i visoko obrazovanje te odredbama ovoga Zakona, na Hrvatskom vojnem učilištu se za provedbu studijskih programa za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske ustrojavaju suradnička, znanstvena, nastavna i znanstveno-nastavna ustrojbena mjesta.

Članak 21. propisuje se dio koji se odnosi na vojnu izobrazbu. Način provedbe te vrste i razine vojne izobrazbe pričuvnih dočasnika i časnika propisuju se posebnim pravilnikom kojeg donosi ministar obrane na prijedlog načelnika Glavnog stožera Oružanih snaga Republike Hrvatske.

Članak 22. propisuju se određene izmjene kod godina života za slijedno-rastuću dočasničku izobrazbu.

Članak 23. propisuju se određene izmjene kod godina života za slijedno-rastuću časničku izobrazbu.

Članak 24. propisuju se činovi za kadete.

Članak 25. propisuje se određena izmjena kod općih uvjeta za promicanje u dijelu koji se odnosi na stegovni prijestup.

Članak 26. propisuje se dodjela čina i promicanje kadeta.

Članak 27. propisuje se brisanje navedene odredbe budući da je ta problematika riješena posebnom odredbom Zakona.

Članak 28. propisuje se da časnici služba i struka mogu napredovati do čina pukovnika bez završene treće razine slijedno-rastuće vojne izobrazbe.

Članak 29. propisuju se da se u ovoj odredbi kojima se uređuju standardi profesionalnog razvoja brišu program zbrinjavanja i tranzicije osoba koje nemaju mogućnost dalnjeg profesionalnog razvoja.

Članak 30. propisuju se određeno usklađenje i preciziranje navedene odredbe.

Članak 31. propisuju se određeno usklađenje ove odredbe s drugim propisima.

Članak 32. propisuju se određeno usklađenje odredbe koja se odnosi na stambeno zbrinjavanje i naknadu za stanovanje.

Članak 33. propisuju se da se na pojedina ustrojbena mjesta u Hrvatskom vojnem učilištu koja su određena u skladu s nazivima radnih mjesta u javnim službama prilikom obračuna plaće primjenjuju koeficijenti složenosti utvrđeni za javne službe.

Članak 34. propisuju se da ministar obrane odlukom određuje radna mjesta službenika i namještenika u Oružanim snagama na kojima se zbog posebnih uvjeta rada, težine i naravi posla i odgovornosti osnovna plaća uvećava najviše do 20%.

Članak 35. propisuju se da status vojnoodiplomatskih osoba upućenih na rad u međunarodne organizacije i Europsku uniju, administrativno-tehničkog osoblja i članova njihove uže obitelji te njihova mjerila za plaće, materijalna prava i druga primanja uredbom određuje Vlade Republike Hrvatske.

Članak 36. propisuju se da organiziran ili ugovoren prijevoz isključuje pravo na naknadu za stanovanje.

Članak 37. propisuju se određeno usklađenje kod donošenja plana godišnjih odmora tako da se samostalna bojna zamjenjuje samostalnom satnijom.

Članak 38. propisuju se određeno usklađenje odredbe koja se odnosi na stegovni prijestup.

Članak 39. propisuju se određeno usklađenje odredbe kod stegovnih kazni. Stegovna kazna prevođenja čina u neposredno niži čin ne može se izreći poručniku/poručniku korvete te skupniku.

Članak 40. propisuju se određeno usklađenje odredbe koja se odnosi na brisanje stegovnih sankcija.

Članak 41. propisuje se donošenje Pravilnika o stegovnoj odgovornosti, kojim se propisuje postupak za utvrđivanje stegovne odgovornosti vojnih osoba.

Članak 42. propisuju se ustrojavanje samo jednog vojnostegovnog suda. Protiv rješenja vojnostegovnog suda nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

Članak 43. propisuju se brisanje odredbe o donošenju smjernica za vojnostegovne postupke.

Članak 44. propisuju se ustrojavanje samo jednog vojnostegovnog suda te uređuju nadležnosti, sastav i nadzor.

Članak 45. propisuju se ustrojavanje samo jednog vojnostegovnog suda.

Članak 46. propisuju se ustrojavanje samo jednog vojnostegovnog suda.

Članak 47. propisuju se da za djelatne vojne osobe kojima služba prestaje uz častan otpust zbog potreba službe ili istekom roka na koji su primljeni u službu, Ministarstvo obrane izrađuje program tranzicije i zbrinjavanja osoblja. Program donosi ministar obrane. Ministar obrane pravilnikom određuje način provedbe programa tranzicije i zbrinjavanja osoblja dok se iznos i način isplate otpremnine određuje odlukom.

Članak 48. propisuju da djelatnoj vojnoj osobi prestaje djelatna vojna služba rješenjem ili pisanim sporazumom.

Članak 49. propisuju da nečastan otpust dobivaju osobe koje neopravdano izostane s posla pet radnih dana uzastopce.

Članak 50. propisuju da protiv odluka u neupravnom postupku nije dopušten prigovor. Način ispravljanja pogrešaka u odlukama donesenim u neupravnom postupku i stavljanju izvan snage odluka koje sadrže nepravilnosti, propisuje odlukom ministar obrane.

Članak 51. propisuje da djelatni vojnik/mornar koji je u djelatnu vojnu službu primljen na neodređeno vrijeme i djelatni časnik koji ima srednju stručnu spremu ostaju u djelatnoj vojnoj službi dok ne steknu prve uvjete za umirovljenje po posebnom zakonu kojim se uređuje umirovljenje djelatnih vojnih osoba.

Članak 52. propisuje da je dočasnika i časnika iz članka 226. i 227. Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 73/2013) moguće uputiti na vojnu izobrazbu odnosno moguće je promaknuti jednom u viši čin, najkasnije do 31. prosinca 2015. odnosno 31. prosinca 2016.

Članak 53. propisuje da se dočasnici i časnici stariji od godina života propisanih odredbama Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 73/2013) potrebnim za promaknuće u viši čin zatećeni u službi na dan stupanja na snagu ovoga Zakona mogu jedanput promaknuti u viši čin ako ispunjavaju ostale uvjete za promaknuće propisane navedenim Zakonom najkasnije do 31. prosinca 2016.

Članak 54. propisuje da će se djelatnim vojnicima/mornarima koji na dan stupanja na snagu ovoga Zakona imaju sklopljen prvi ugovor o vojničkoj službi u trajanju od tri godine ponuditi produljenje ugovora u trajanju do četiri godine.

Članak 55. propisuje da stegovni postupci i postupci utvrđivanja materijalne odgovornosti pokrenuti prema odredbama Zakona službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 73/2013) koji nisu dovršeni do stupanja na snagu odredbi ovoga Zakona kojima se uređuje stegovna i materijalna odgovornost da će se dovršiti prema odredbama ovoga Zakona.

Članak 56. propisuje da za stegovne postupke pokrenute prema odredbama Zakona službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 73/2013) koji nisu dovršeni i u kojima je na dan stupanja na snagu odredbi ovoga Zakona kojima se uređuje stegovna i materijalna odgovornost u tijeku žalbeni postupak, postupak se prekida po službenoj dužnosti na dan supanja na snagu tih odredbi Zakona o stegovnoj i materijalnoj odgovornosti i stranka može pokrenuti upravni spor pred sudom nadležnim za upravne sporove u roku od 30 dana od dana prekida postupka.

Članak 57. Spise predmeta, sredstva za rad i potrebnu opremu koji su do stupanja na snagu odredbi ovoga Zakona kojima se uređuje stegovna i materijalna odgovornost imali prvostupanjski odnosno Viši vojnóstegovni sud, preuzet će vojnóstegovni sud ustrojen na temelju ovoga Zakona.

Članak 58. propisuje da podzakonski propisi doneseni u skladu sa Zakonom o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 73/2013) kojima se uređuje stegovna i materijalna odgovornost ostaju na snazi i nakon stupanja na snagu odredbi ovoga Zakona koje uređuju stegovnu i materijalnu odgovornost do stupanja na snagu novih podzakonskih propisa iz područja stegovne i materijalne odgovornosti, u dijelu u kojem nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona.

Članak 59. propisuje da predsjednici i suci Višeg vojnogstegovnog suda odnosno prvostupanjskog vojnogstegovnog suda zatečeni s imenovanjem na tim dužnostima na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, ostaju na svojim dužnostima do stupanja na snagu odredbi ovoga Zakona kojima se uređuje stegovna i materijalna odgovornost. Stupanjem na snagu odredbi ovoga Zakona kojima se uređuje stegovna i materijalna odgovornost tim osobama regulirat će se stanje u službi u skladu s odredbama Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 73/2013).

Članak 60. propisuje stupanje na snagu odredbi ovoga Zakona.

TEKST ODREDBI ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU ILI DOPUNJUJU

Članak 4.

(1) Djelatne vojne osobe su:

- djelatni vojnik/mornar
- djelatni dočasnik
- djelatni časnik
- vojni specijalist.

(2) Vojnik/mornar je osoba koja je vojnom obukom osposobljena za obnašanje vojničkih dužnosti u Oružanim snagama.

(3) Dočasnik je osoba koja je vojnom obukom i izobrazbom osposobljena za obnašanje dočasničkih dužnosti u Oružanim snagama i kojoj je dodijeljen dočasnički čin.

(4) Časnik je osoba koja je civilnom te vojnom izobrazbom i vojnom obukom osposobljena za obnašanje časničkih dužnosti u Oružanim snagama i kojoj je dodijeljen časnički čin.

(5) Vojni specijalist je osoba koja posjeduje specijalizirana znanja i vještine potrebne za obnašanje vojnih dužnosti u rodovima borbene potpore, službama i strukama i koja je raspoređena na poslove određene za vojnog specijalista.

Članak 5.

(1) Ročnik je vojna osoba na dragovoljnem vojnom osposobljavanju ili obveznom služenju vojnog roka tijekom kojeg se vojnom obukom osposobljava za obnašanje vojničkih dužnosti u Oružanim snagama.

(2) Kadet je vojna osoba koja se na temelju ugovora sklopljenoga s Ministarstvom obrane civilnim obrazovanjem te vojnom izobrazbom i obukom osposobljava za dužnosti časnika u Oružanim snagama.

(3) Pričuvnik je osoba iz pričuvnog sastava Oružanih snaga u skladu s odredbama Zakona o obrani.

(4) Ugovorni pričuvnici su osobe koje su s Ministarstvom obrane sklopile ugovor o službi u ugovornoj pričuvi Oružanih snaga.

(5) Osobe iz stavaka 1., 3. i 4. postaju vojne osobe stupanjem u Oružane snage.

(6) Kadeti postaju vojne osobe sklapanjem ugovora o osposobljavanju iz stavka 2. ovoga članka.

Članak 9.

(1) Opća pravila postupanja u Oružanim snagama sadrže:

- Pravilnik o službi u Oružanim snagama, kojim se uređuju pitanja unutarnje organizacije, rada, odnosa, izgleda te ponašanja pripadnika Oružanih snaga
- Pravilnik o obredima u Oružanim snagama, kojim se propisuju vojne svečanosti, vojne proslave, vojne počasti i druge svečane prigode u Oružanim snagama te vojne žalosti
- Pravilnik o stegovnoj odgovornosti, kojim se propisuje postupak za utvrđivanje stegovne odgovornosti vojnih osoba.

(2) Opća pravila iz stavka 1. ovoga članka donosi Predsjednik Republike Hrvatske (u dalnjem tekstu: Predsjednik Republike) na prijedlog načelnika Glavnog stožera Oružanih snaga (u dalnjem tekstu: Glavni stožer) i uz suglasnost ministra obrane.

(3) Posebna pravila postupanja u Oružanim snagama sadrže:

- Pravilnik o vježbovnim postupcima u Oružanim snagama
- Pravilnik o stražarskoj službi u Oružanim snagama
- Pravilnik o službi na brodovima u Oružanim snagama
- Pravilnik o vojnopolomorskim i položajnim zastavama
- Pravilnik o zvanjima i stručnim ispitima pomoraca u Hrvatskoj ratnoj mornarici
- Pravilnik o letačkoj službi u Oružanim snagama.

(4) Posebna pravila iz stavka 3. ovoga članka donosi ministar obrane na prijedlog načelnika Glavnog stožera.

Članak 16.

(1) Djelatnim vojnim osobama, službenicima i namještenicima zabranjeno je javno istupanje u vezi sa stanjem i odnosima u Oružanim snagama bez odobrenja ministra obrane ili osobe koju on ovlasti.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, nije potrebno odobrenje ministra obrane ako je djelatna vojna osoba, službenik i namještenik izaslanik ministra obrane ili Predsjednika Republike.

(3) Djelatnim vojnim osobama, službenicima i namještenicima dopušteno je istupanje iz stavka 1. ovoga članka u operacijama potpore miru, operacijama odgovora na krize, humanitarnim operacijama i drugim aktivnostima u inozemstvu, ako to pravila u međunarodnoj organizaciji u okviru koje se te aktivnosti odvijaju dopuštaju.

Članak 26.

Državljeni Republike Hrvatske pristupaju u Oružane snage na sljedeći način:

- ročnici – upućivanjem na služenje vojnog roka ili na dragovoljno vojno osposobljavanje
- pričuvnici – na temelju poziva
- ugovorni pričuvnici – na temelju ugovora i poziva
- vojnici/mornari – na temelju ugovora o službi na određeno vrijeme
- kadeti – na temelju ugovora o školovanju
- dočasnici, časnici i vojni specijalisti – aktom o prijmu u djelatnu vojnu službu
- službenici i namještenici – aktom o prijmu u službu.

Članak 37.

(1) Kandidati za vojnike/mornare koji ispunjavaju opće i posebne uvjete i u odabirnom postupku postignu najbolje rezultate u okviru planiranog broja i strukture za prijam potpisuju s Ministarstvom obrane ugovor o vojničkoj službi u trajanju od tri godine.

(2) Ugovorom iz stavka 1. ovoga članka prvenstveno se utvrđuje početak i trajanje službe, probni rad, rod, služba i obveza obavljanja službe na cijelom području Republike Hrvatske, obveza sudjelovanja u operacijama potpore miru, operacijama odgovora na krize, humanitarnim operacijama i drugim aktivnostima u inozemstvu, plaća, uvjeti i posljedice raskida ugovora, otkazni rok, način rješavanja sporova te druga prava i obveze u vezi s obavljanjem vojničke službe.

(3) Probni rad može trajati do dodjele vojnostručne specijalnosti, a najdulje šest mjeseci.

Članak 40.

(1) Nakon sklapanja drugog ugovora djelatni vojnik/mornar može na temelju postignutih rezultata u službi, zadovoljavanja zdravstvenih, psihičkih, tjelesnih i sigurnosnih uvjeta, biti odabran i uz osobnu suglasnost upućen na prvu razinu dočasničke izobrazbe.

(2) U skladu s godišnjim planom prijma osoblja iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona provodi se odabir kandidata za prijam u dočasnike između djelatnih vojnika/mornara koji su završili prvu razinu dočasničke izobrazbe i nisu stariji od 29 godina.

(3) Odabranim kandidatima iz stavka 2. ovoga članka po završetku prve razine dočasničke izobrazbe raskida se ugovor o vojničkoj službi, primaju se u djelatnu vojnu službu, dodjeljuje im se prvi dočasnički čin i raspoređuju se na dočasničko ustrojeno mjesto.

Članak 43.

(1) Kadet, vojni stipendist, djelatni vojnik/mornar i djelatni dočasnik mogu se uputiti na osposobljavanje za časnika ako osim općih uvjeta za prijam u djelatnu vojnu službu ispunjavaju i sljedeće posebne uvjete:

- završen najmanje stručni studij ili prediplomski sveučilišni studij
- odslužen vojni rok ili uspješno završen program dragovoljnoga vojnog osposobljavanja ili uspješno završen program obuke za kadete
- najviše navršenih 30 godina života do kraja kalendarske godine u kojoj se upućuje na osposobljavanje za časnika.

(2) Broj osoba iz stavka 1. ovoga članka koje će se uputiti na osposobljavanje za časnika određuje se godišnjim planom prijma osoblja.

(3) U skladu s potrebom službe na osposobljavanje za časnika mogu se, pod uvjetima iz stavka 1. ovoga članka, uputiti i druge osobe s tržišta rada u skladu s godišnjim planom prijma osoblja.

(4) Godišnjim planom prijma osoblja odredit će se najniža razina obrazovanja potrebna za tu godinu.

(5) Osoba iz stavka 3. ovoga članka smatra se vojnom osobom u skladu s odredbama ovoga Zakona.

Članak 44.

(1) Osobe iz članka 43. ovoga Zakona koje u odabirnom postupku postignu najbolje rezultate upućuju se na temelju ugovora na osposobljavanje za časnika u trajanju do godinu dana i sklapanjem ugovora o osposobljavanju za časnika oni postaju kandidati za časnike.

(2) Program osposobljavanja za časnike donosi načelnik Glavnog stožera.

(3) Ugovorom iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se početak i trajanje osposobljavanja odnosno službe, rod, služba i struka za koju se osposobljava, uvjeti i posljedice raskida ugovora, način rješavanja sporova te druga prava i obveze.

(4) Kriterije i postupak odabira osoba koje će se uputiti na osposobljavanje za časnika pravilnikom propisuje ministar obrane.

(5) Kandidat za časnika upućuje se na prvu razinu časničke izobrazbe.

Članak 46.

(1) Prijam vojnih specijalista s tržišta rada obavlja se u skladu s odredbama članka 27. ovoga Zakona.

(2) Osobe iz stavka 1. ovoga članka osim posebnih specijalističkih znanja potrebnih za obnašanje dužnosti vojnog specijalista moraju zadovoljavati i opće uvjete za prijam u djelatnu vojnu službu iz ovoga Zakona.

(3) Odabrani kandidati s tržišta rada upućuju se na izobrazbu za vojne specijaliste na temelju ugovora o izobrazbi za vojne specijaliste.

(4) Nakon završetka izobrazbe iz stavka 3. ovoga članka osobe iz stavka 1. ovoga članka mogu se primiti u djelatnu vojnu službu, dodjeljuje im se čin skupnika vojnog specijalista ili poručnika/poručnika korvete vojnog specijalista i raspoređuju se na dužnost koja se može popunjavati vojnim specijalistima.

(5) Posebna specijalistička znanja iz stavka 2. ovoga članka, vrste vojnih specijalista, kao i ostala pitanja u vezi s vojnim specijalistima pravilnikom propisuje ministar obrane na prijedlog načelnika Glavnog stožera.

Članak 47.

Punoljetni državljanin Republike Hrvatske može biti primljen u službu u Oružane snage u svojstvu službenika i namještenika ako ispunjava sljedeće uvjete:

- odgovarajuće zvanje i stupanj obrazovanja
- da je zdravstveno i psihički sposoban za obavljanje poslova radnog mesta na koje se prima
- da zadovoljava sigurnosne kriterije
- da nema zapreka za prijam propisanih ovim Zakonom.

Članak 50.

(1) Djelatnu vojnu osobu imenuje se na dužnost, odnosno raspoređuje na ustrojbeno mjesto, u skladu s uvjetima ustrojbenog mesta, činom i stečenom vojnostručnom specijalnosti, na rok do četiri godine.

(2) Raspored djelatne vojne osobe na ustrojbeno mjesto za koje je propisana opća vojnostručna specijalnost smatra se odgovarajućim rasporedom u skladu sa stečenom osobnom vojnostručnom specijalnosti.

(3) Djelatni dočasnik i časnik može obnašati neprekidno zapovjednu ili voditeljsku dužnost na istom ustrojbenom mjestu najdulje četiri godine.

(4) Rok raspoređivanja iz stavka 1. ovoga članka ne primjenjuje se na vojnike/mornare.

Članak 52.

(1) Djelatna vojna osoba može biti raspoređena na ustrojbeno mjesto, imenovana ili upućena na dužnost:

- u ustrojstvenu jedinicu Oružanih snaga ili Ministarstvo obrane
- vojnog izaslanika ili na drugu vojnodiplomatsku dužnost
- u međunarodnu organizaciju ili vojno predstavništvo
- u operaciju potpore miru, operaciju odgovora na krize, humanitarnu operaciju i drugu aktivnost u inozemstvu, ako traje dulje od devet mjeseci
- na školovanje kao polaznik izobrazbe, obuke, usavršavanja ili specijalizacije, ako traje dulje od šest mjeseci.

(2) Za popunjavanje dužnosti iz stavka 1. podstavka 2. ovoga članka raspisuje se interni oglas. Prijedlog kandidata utvrđuje povjerenstvo koje imenuje ministar obrane. Odluku o konačnom prijedlogu kandidata donosi ministar obrane uz mišljenje načelnika Glavnog stožera.

(3) Na dužnost iz stavka 1. podstavaka 2. i 3. ovoga članka osoba može biti imenovana odnosno raspoređena najdulje četiri godine.

Članak 54.

(1) Djelatna vojna osoba može biti raspoređena na ustrojbeno mjesto izravno nižeg čina:

- na temelju rješenja vojnostegovnog suda zbog izrečene stegovne kazne
- zbog ukidanja ustrojbenog mjesta
- kada se pojedina ustrojbena mjesta ne mogu popuniti
- zbog rasporeda na temelju osobne zamolbe, ako nema mogućnost rasporeda na ustrojbeno mjesto osobnog čina.

(2) Osoba iz stavka 1. ovoga članka raspoređena na ustrojbeno mjesto izravno nižeg čina može uz zadržavanje prava osobnog čina ostati na ustrojbenom mjestu nižeg čina najdulje dvije godine, osim u slučaju rasporeda iz stavka 1. podstavka 1. ovoga članka kada to ovisi o trajanju izrečene stegovne kazne.

Članak 56.

(1) Djelatna vojna osoba može biti u interesu Oružanih snaga raspoređena za obnašatelja dužnosti na ustrojbenom mjestu neposredno višeg čina od osobnog čina, a iznimno na ustrojbenom mjestu dva čina više od osobnog čina, najdulje dvije godine.

(2) Raspored na ustrojbeno mjesto koje je dva čina više od osobnog čina iz stavka 1. ovoga članka mora se u svakom pojedinačnom slučaju posebno obrazložiti.

Članak 63.

Djelatna vojna osoba može se uputiti na rad u drugo javnopravno tijelo ili pravnu osobu najdulje do četiri godine, ako je to u interesu Oružanih snaga i javnopravnog tijela ili pravne osobe, na temelju odluke ministra obrane i uz mišljenje načelnika Glavnog stožera.

Članak 64.

(1) Djelatna vojna osoba stavlja se na raspolaganje:

- po isteku roka na koji je imenovana, raspoređena, upućena ili ako je razriješena dužnosti – na rok od tri mjeseca
- nakon ukidanja ustrojbenog mjesta – na rok iz članka 210. ovoga Zakona
- kada je ocijenjena zdravstveno nesposobnom za djelatnu vojnu službu – do prestanka službe.

(2) Osoba na raspolaganju iz stavka 1. ovoga članka zadržava prava osobnog čina.

(3) Stavljanje na raspolaganje upravna je stvar.

Članak 70.

(1) Protiv rješenja o udaljenju iz službe dopuštena je žalba Višem vojnostegovnom sudu u roku od 15 dana od dana dostave rješenja.

(2) Žalba protiv rješenja o udaljenju iz službe ne odgađa njegovo izvršenje.

(3) Viši vojnostegovni sud dužan je riješiti žalbu u roku od 15 dana od primitka žalbe.

(4) Rješenje Višega vojnostegovnog suda izvršno je u upravnom postupku danom dostave toga rješenja.

Članak 74.

(1) Pripadnik Oružanih snaga s kojim je tijekom obavljanja borbenih zadaća ili sudjelovanja u operacijama potpore miru, operacijama odgovora na krize, humanitarnim operacijama i drugim aktivnostima u inozemstvu nadređeni zapovjednik, odnosno drugi čelnik izgubio kontakt i nije ga mogao ostvariti u roku od najmanje 48 sati od trenutka kada je trebao biti ostvaren kontakt, smatra se privremeno nestalim.

(2) Osoba iz stavka 1. ovoga članka smatra se privremeno nestalom kada sve okolnosti upućuju na to da se ne radi o samovoljnem napuštanju dužnosti, odnosno službe.

(3) Članovi uže obitelji osobe iz stavka 1. ovoga članka imaju pravo primati naknadu plaće nestale osobe do njezina povratka ili proglašenja umrlim, odnosno do utvrđenja činjenice smrti.

(4) Pravo iz stavka 2. ovoga članka ostvaruju i članovi uže obitelji osobe koja se u skladu s međunarodnim pravom smatra zarobljenom do povratka iz zarobljeništva.

Članak 78.

(1) Vojno školovanje je vremenski ograničen planski proces stjecanja teorijskih znanja i vještina, u školama i drugim obrazovnim institucijama u svrhu osposobljavanja polaznika za obnašanje odgovarajućih dužnosti u Oružanim snagama.

(2) Vojna izobrazba je trajni proces usvajanja znanja, vještina i sposobnosti vojne osobe tijekom školovanja, obuke i drugih oblika usavršavanja i osposobljavanja.

(3) Vojna izobrazba je sastavni dio profesionalnog razvoja vojnih osoba, a provodi se na Hrvatskom vojnom učilištu, u središtima za obuku Oružanih snaga te u vojnim i civilnim institucijama u Republici Hrvatskoj i inozemstvu.

(4) Vojna obuka je organiziran oblik aktivnosti kojim se pripadnici Oružanih snaga osposobljavaju za provedbu namjenskih zadaća.

Članak 79.

(1) Vojna izobrazba organizira se kao slijedno-rastuća te funkcionalna izobrazba.

(2) Slijedno-rastuća vojna izobrazba osposobljava vojnu osobu za obnašanje dužnosti određene razine odgovornosti i provodi se kroz četiri razine dočasničke i četiri razine časničke izobrazbe.

(3) Specijalistička vojna izobrazba osigurava stjecanje potrebnih znanja i vještina za obnašanje dužnosti odredene vojnostručne specijalnosti.

(4) Vojna osoba se upućuje na određenu razinu slijedno-rastuće izobrazbe ako je s uspjehom završila prethodnu razinu izobrazbe.

(5) Funkcionalna izobrazba je oblik stjecanja znanja i vještina u svrhu kvalitetnijeg obnašanja dužnosti i nadopune vojnostručne specijalnosti, čijim se završetkom stječe dodatna osposobljenost za dužnosti u rodovima, službama i strukama u određenom funkcionalnom području.

(6) Izobrazba za prijam vojnih specijalista iz članka 46. ovoga Zakona provodi se pohađanjem općih nastavnih programa i specijalističkih tečajeva.

(7) Nadležnosti i način donošenja nastavnih planova i programa za pojedine vrste i razine vojne izobrazbe i izobrazbe za vojne specijaliste i nadzor nad provođenjem nastavnih planova i programa pravilnikom propisuje ministar obrane na prijedlog načelnika Glavnog stožera.

Članak 82.

(1) Vojnik/mornar upućuje se na prvu razinu slijedno-rastuće dočasničke izobrazbe da bi stekao uvjete za dodjelu čina skupnika, najkasnije u kalendarskoj godini u kojoj navršava 29 godina života.

(2) Skupnik se upućuje na drugu razinu slijedno-rastuće dočasničke izobrazbe da bi stekao uvjete za promaknuće u čin desetnika, najkasnije u kalendarskoj godini u kojoj navršava 36 godina života.

(3) Narednik se upućuje na treću razinu slijedno-rastuće dočasničke izobrazbe da bi stekao uvjete za promaknuće u čin nadnarednika, najkasnije u kalendarskoj godini u kojoj navršava 44 godine života.

(4) Stožerni narednik se upućuje na četvrtu razinu slijedno-rastuće dočasničke izobrazbe da bi stekao uvjete za promaknuće u čin časničkog namjesnika, najkasnije u kalendarskoj godini u kojoj navršava 48 godina života.

Članak 84.

(1) Kandidat za časnika upućuje se na prvu razinu slijedno-rastuće časničke izobrazbe da bi stekao uvjete za dodjelu čina poručnika/poručnika korvete najkasnije u kalendarskoj godini u kojoj navršava 30 godina života.

(2) Natporučnik/poručnik fregate upućuje se na drugu razinu slijedno-rastuće časničke izobrazbe da bi stekao uvjete za promaknuće u čin satnika/poručnika bojnog broda, najkasnije u kalendarskoj godini u kojoj navršava 38 godina života.

(3) Bojnik/kapetan korvete upućuje se na treću razinu slijedno-rastuće časničke izobrazbe da bi stekao uvjete za promaknuće u čin pukovnika/kapetana fregate, najkasnije u kalendarskoj godini u kojoj navršava 47 godina života.

(4) Brigadir/kapetan bojnog broda upućuje se na četvrtu razinu slijedno-rastuće časničke izobrazbe da bi stekao uvjete za promaknuće u čin generala/admirala, najkasnije u kalendarskoj godini u kojoj navršava 49 godina života.

(5) Na četvrtu razinu slijedno-rastuće časničke izobrazbe mogu se za obnašanje dužnosti određene razine odgovornosti uputiti i službenici iz Ministarstva obrane i drugih tijela državne vlasti koji su u državnoj službi proveli najmanje 10 godina.

(6) Časnici struka upućuju se na prvu i drugu razinu slijedno-rastuće časničke izobrazbe.

Članak 89.

(1) Vojnim osobama dodjeljuju se činovi te se promiču na temelju vojne izobrazbe i obuke i civilnog obrazovanja, službenih ocjena za obnašanje propisanih dužnosti i uspješnosti u obnašanju službe.

(2) Činovi vojnih osoba u Hrvatskoj ratnoj mornarici – u rodu pomorstvo, različiti su po nazivu i oznakama, a isti po razini činova u Hrvatskoj kopnenoj vojsci i Hrvatskom ratnom zrakoplovstvu i protuzračnoj obrani.

(3) Činovi u Oružanim snagama su:

– za vojnike/mornare:

ČIN	KRATICA
vojnik/mornar	voj/mor
pozornik	pz
razvodnik	rz

– za niže dočasnike i vojne specijaliste:

ČIN	KRATICA
skupnik skupnik vojni specijalist	sk
desetnik desetnik vojni specijalist	ds
narednik narednik vojni specijalist	nr

– za više dočasnike i vojne specijaliste:

ČIN	KRATICA
nadnarednik nadnarednik vojni specijalist	nnr
stožerni narednik	sžn

– za niže časnike i vojne specijaliste:

ČIN		KRATICA	ČIN	
u kopnenoj vojsci i ratnom zrakoplovstvu			u ratnoj mornarici – rod pomorstvo	
poručnik	poručnik vojni specijalist	pr	poručnik korvete	poručnik vojni specijalist
natporučnik	natporučnik vojni specijalist	npr	poručnik fregate	poručnik fregate vojni specijalist
satnik	satnik vojni specijalist	stn	poručnik bojnog broda	poručnik bojnog broda specijalist

– za više časnike:

ČIN		KRATICA	ČIN	
u kopnenoj vojsci i ratnom zrakoplovstvu:			u ratnoj mornarici – rod pomorstvo	
bojnik		bjn	kapetan korvete	
pukovnik		pk	kapetan fregate	
brigadir		brg	kapetan bojnog broda	

– za generale/admirale:

ČIN		KRATICA	ČIN	
u kopnenoj vojsci i ratnom zrakoplovstvu			u ratnoj mornarici – rod pomorstvo	
brigadni general		gbr	komodor	
general-bojnik		gb	kontraadmiral	
general-pukovnik		gp	viceadmiral	
general zbora		gz	admiral	
stožerni general		sg	admiral flote	

(4) Nazivi činova za žene upotrebljavaju se u ženskom rodu.

Članak 91.

(1) Vojnu osobu može se promaknuti u viši čin:

– ako je propisano vrijeme u određenom činu

– ako nije kažnjena za kazneno djelo, odnosno ako je za kazneno djelo nastupila rehabilitacija i ako se protiv nje ne vodi kazneni postupak

- ako nije kažnjena za stegovni prijestup, odnosno ako je stegovna sankcija brisana iz evidencije i ako se protiv nje ne vodi stegovni postupak zbog stegovnog prijestupa
- ako u vremenu propisanom za promaknuće nijedanput nije ocijenjena ocjenom »zadovoljava«
- ako postoji mogućnost rasporeda na dužnost višeg čina.

(2) Osim uvjeta iz stavka 1. ovoga članka za promicanje u činove viših časnika odnosno generala/admirala, djelatna vojna osoba treba imati utvrđenu razinu znanja stranog jezika u skladu s propisom iz članka 87. stavka 3. ovoga Zakona.

(3) Vojne osobe koje nisu ocijenjene u skladu s odredbama ovoga Zakona ne ispunjavaju uvjete za promicanje.

(4) Odredbe ovoga Zakona o dodjeli čina i promaknuću u viši čin na odgovarajući način se primjenjuju i na pričuvne vojнике/mornare, pričuvne dočasnike i pričuvne časnike.

(5) Dodjela čina i promaknuće u viši čin nije upravna stvar

Članak 92.

(1) Odabir vojnih osoba za promicanje provodi se jedanput na godinu na temelju:

- ispunjavanja uvjeta propisanih ovim Zakonom
- godišnjeg plana promicanja prema broju i strukturi činova po rodovima, službama i strukama
- vrednovanja propisanih kriterija za pojedini čin.

(2) Ministar obrane donosi plan iz stavka 1. podstavka 2. ovoga članka na temelju potreba ustroja, mogućnosti proračuna, slobodnih ustrojbenih mjesta i drugih važnih okolnosti na prijedlog načelnika Glavnog stožera.

(3) Ministar obrane pravilnikom propisuje kriterije vrednovanja, postupak i način odabira te dodjele činova i promicanja vojnih osoba u činove.

(4) Propisom iz stavka 3. ovoga članka na odgovarajući način se uređuju i kriteriji, postupak i način odabira te dodjele činova i promicanje pričuvnika.

Članak 97.

(1) Časnik može biti promaknut u viši čin kada ispuni uvjete iz članka 91. ovoga Zakona, ako je mlađi od godina života propisanih odredbama ovoga članka, kada u činu provede propisano vrijeme i stekne slijedno-rastuću časničku izobrazbu propisane razine kako slijedi:

- poručnik, odnosno poručnik korvete može biti promaknut u čin natporučnika, odnosno poručnika fregate najkasnije do kraja kalendarske godine u kojoj navršava 34 godine, kada u činu poručnika odnosno poručnika korvete provede tri godine i ako ima završenu slijedno-

rastuću časničku izobrazbu prve razine te završen najmanje preddiplomski sveučilišni studij ili stručni studij

- natporučnik, odnosno poručnik fregate može biti promaknut u čin satnika, odnosno poručnika bojnog broda najkasnije do kraja kalendarske godine u kojoj navršava 39 godina, kada u činu natporučnika odnosno poručnika fregate provede četiri godine i ako ima završenu slijedno-rastuću časničku izobrazbu druge razine te završen najmanje stručni studij ili preddiplomski sveučilišni studij
- satnik, odnosno poručnik bojnog broda može biti promaknut u čin bojnika, odnosno kapetana korvete najkasnije do kraja kalendarske godine u kojoj navršava 45 godina, kada u činu satnika odnosno poručnika bojnog broda provede pet godina i ako ima završenu slijedno-rastuću časničku izobrazbu druge razine te završen najmanje stručni studij ili preddiplomski sveučilišni studij
- bojnik, odnosno kapetan korvete može biti promaknut u čin pukovnika, odnosno kapetana fregate najkasnije do kraja kalendarske godine u kojoj navršava 48 godina, kada u činu bojnika odnosno kapetana korvete provede pet godina, ako ima završenu slijedno-rastuću časničku izobrazbu treće razine te završen najmanje stručni studij ili preddiplomski sveučilišni studij
- pukovnik, odnosno kapetan fregate može biti promaknut u čin brigadira, odnosno kapetana bojnog broda najkasnije do kraja kalendarske godine u kojoj navršava 51 godinu, kada u činu pukovnika odnosno kapetana fregate provede pet godina, ako ima završenu slijedno-rastuću časničku izobrazbu treće razine te završen najmanje diplomski sveučilišni studij, integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij.

(2) Odredbe stavka 1. ovoga članka koje se odnose na vojnu izobrazbu treće i četvrte razine ne primjenjuju se na časnike struka.

(3) Odredbe stavka 1. ovoga članka koje se odnose na godine života i vojnu izobrazbu ne primjenjuju se na časnike vojne specijaliste.

Članak 106.

(1) Radi upravljanja profesionalnim razvojem ministar obrane pravilnikom utvrđuje standarde profesionalnog razvoja za djelatne vojнике/mornare, dočasnike i časnike. Prijedlog pravilnika ministru obrane može podnijeti načelnik Glavnog stožera.

(2) Standardi profesionalnog razvoja posebno se propisuju za djelatne vojne osobe borbenih rodova i rodova borbene potpore, a posebno za djelatne vojne osobe struka odnosno službi.

(3) Pravilnikom iz stavka 1. ovoga članka propisuje se i postupak utvrđivanja nemogućnosti dalnjeg profesionalnog razvoja te program zbrinjavanja i tranzicije osoba koje nemaju mogućnost dalnjeg profesionalnog razvoja.

Članak 124.

- (1) Kada je protiv pripadnika Oružanih snaga pokrenut kazneni postupak zbog radnji počinjenih u obavljanju službe u Oružanim snagama, Ministarstvo obrane može pripadnicima Oružanih snaga osigurati odvjetničku ili drugu pravnu pomoć.
- (2) Djelatnim vojnim osobama, na osobni zahtjev, može se osigurati besplatno pravno savjetovanje ako je protiv njih pokrenut kazneni postupak po privatnoj tužbi vezan za obavljanje službe, a služba je prema ocjeni Ministarstva obrane obavljana u skladu s propisima i pravilima.
- (3) Pravno savjetovanje iz stavka 2. ovoga članka obuhvaća savjetovanje o pravnom položaju u pravnim stvarima koje su povezane s obavljanjem vojne službe, pravima i obvezama u postupku, postupovnim pravilima, načinu izvršenja sudske odluke i sl.
- (4) Vlada Republike Hrvatske uredbom propisuje postupak i uvjete ostvarivanja prava na odvjetničku ili drugu pravnu pomoć iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka.

Članak 130.

Djelatna vojna osoba ima pravo na novčanu pomoć u slučaju smrti supružnika, djeteta, posvojenika i roditelja u visini jedne proračunske osnovice.

Članak 133.

- (1) Djelatnu vojnu osobu može se rasporediti u mjesto službe koje je više od 50 km udaljeno od mjesta stalnog stanovanja ili se nalazi na otoku.
- (2) Djelatnu vojnu osobu iz stavka 1. ovoga članka koja će u roku od pet godina ispuniti uvjete za starosnu mirovinu može se rasporediti na osobni zahtjev u mjesto službe najbliže mjestu stanovanja u skladu s nepotpunjениm ustrojbenim mjestima.
- (3) Djelatnim vojnim osobama raspoređenima po potrebi službe u drugo mjesto službe koje je najmanje 50 km udaljeno od mjesta stalnog stanovanja ili se nalazi na otoku, kojima se u roku od 30 dana od dana rasporeda ne može dati na korištenje službeni stan, a nisu smještene u vojnim lokacijama, isplatiće se naknada za stanovanje.
- (4) Visinu naknade iz stavka 3. ovoga članka određuje jedanput na godinu posebnom odlukom ministar obrane ovisno o razmještaju ustrojstvenih jedinica Oružanih snaga na području Republike Hrvatske.
- (5) Djelatni vojnici/mornari kojima nije osiguran smještaj u vojnim lokacijama imaju pravo na naknadu za stanovanje.
- (6) Pravo na naknadu za stanovanje isključuje pravo na naknadu troškova mediumjesnog prijevoza i pravo na naknadu troškova zbog odvojenog života od obitelji.
- (7) Pravo na naknadu za stanovanje isključuje pravo na korištenje organiziranog prijevoza.

(8) Način utvrđivanja prava na naknadu za stanovanje propisuje se pravilnikom iz članka 132. stavka 3. ovoga Zakona.

Članak 137.

(1) Osnovna plaća djelatne vojne osobe je umnožak koeficijenta osobnog čina i osnovice za obračun plaće, uvećan za 0,5% za svaku godinu navršenog radnog staža.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, osnovnu plaću djelatne vojne osobe raspoređene na ustrojeno mjesto višega čina od osobnoga čina čini aritmetička sredina osnovne plaće utvrđene za osobni čin i osnovne plaće čina ustrojbenog mjesta na koje je djelatna vojna osoba raspoređena.

(3) Vojnom specijalistu koji sustavom promaknuća u skladu s odredbama ovoga Zakona dostigne ustrojbeni čin radnog mjesta na koji je raspoređen ili dostigne maksimalni čin za vojnog specijalista propisan odredbama ovoga Zakona svakih idućih pet godina provedenih na dužnosti vojnog specijalista uvećava se vrijednost koeficijenta osobnog čina.

(4) Osnovica za obračun plaće djelatne vojne osobe jednaka je osnovici za obračun plaće državnih službenika i namještenika.

(5) Vrijednost koeficijenta osobnog čina djelatnih vojnih osoba i iznos uvećanja koeficijenta osobnog čina za vojne specijaliste iz stavka 3. ovoga članka određuje uredbom Vlada Republike Hrvatske.

Članak 139.

(1) Dodaci na plaću su dodaci koje ostvaruju djelatne vojne osobe za posebne uvjete vojne službe te za deficitarna zvanja i struke.

(2) Dodaci za posebne uvjete vojne službe dijele se na dodatak za vojnu službu i dodatak za otežane uvjete rada.

(3) Dodatak za vojnu službu ostvaruju sve osobe raspoređene na dužnostima djelatne vojne osobe.

(4) Dodatak za otežane uvjete rada ostvaruju osobe raspoređene na dužnosti s otežanim uvjetima rada.

(5) Dodaci iz stavka 1. ovoga članka utvrđuju se u postotku od osnovice za obračun plaće.

(6) Ministar obrane pravilnikom utvrđuje dužnosti s otežanim uvjetima rada te određuje način utvrđivanja prava na dodatak, iznos dodatka, kao i deficitarna zvanja i struke za koje se utvrđuje pravo na dodatak.

Članak 144.

(1) Djelatna vojna osoba koja je odlukom ministra obrane upućena u drugo javnopravno tijelo ili pravnu osobu ima pravo na osnovnu plaću osobnog čina i druga materijalna prava u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(2) Tijela ili pravne osobe iz stavka 1. ovoga članka obvezne su Ministarstvu obrane nadoknaditi isplaćenu plaću, doprinose i druga materijalna prava za osobu iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Mjerila za plaće i druga primanja, odnosno materijalna prava vojnodiplomatskih osoba, osoba upućenih na rad u međunarodne organizacije, administrativno-tehničkog osoblja odnosno nediplomatskog osoblja te članova njihove uže obitelji uredbom određuje Vlada Republike Hrvatske.

Članak 147.

(1) Djelatna vojna osoba ima pravo na naknadu troškova mjesnog i međumjesnog prijevoza za redoviti dolazak i odlazak na posao i s posla.

(2) Pravo na naknadu troškova iz stavka 1. ovoga članka ne može se ostvariti ako je Ministarstvo obrane organiziralo ili ugovorilo prijevoz.

(3) Ministar obrane pravilnikom propisuje uvjete i postupak za ostvarenje naknade troškova prijevoza.

Članak 157.

(1) Ukupni broj dana godišnjeg odmora za svaku djelatnu vojnu osobu za tekuću kalendarsku godinu utvrđuje se odlukom, a vrijeme korištenja godišnjeg odmora utvrđuje se planom korištenja godišnjih odmora koji donosi zapovjednik, odnosno čelnik ustrojstvene jedinice razine samostalne bojne ili njoj ravne i više razine.

(2) Djelatna vojna osoba može godišnji odmor koristiti u više dijelova od kojih prvi dio od najmanje dva tjedna u neprekidnom trajanju mora koristiti tijekom kalendarske godine za koju ostvaruje pravo na godišnji odmor, a preostali dio mora iskoristiti najkasnije do 30. lipnja iduće godine.

(3) Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka, djelatna vojna osoba koja zbog privremene nesposobnosti za rad ili obavljanja službe u inozemstvu nije bila u mogućnosti iskoristiti godišnji odmor za prethodnu godinu u propisanom roku može navedeni godišnji odmor koristiti do 30. rujna tekuće godine.

(4) Djelatna vojna osoba kojoj prestaje služba, a nije iskoristila godišnji odmor u cijelosti ima pravo na naknadu za neiskorišteni godišnji odmor razmjerno broju dana neiskorištenog godišnjeg odmora.

(5) Djelatna vojna osoba koja se prvi put zaposli ili ima prekid dulji od osam dana između dva zaposlenja pravo na godišnji odmor stječe nakon šest mjeseci neprekidne službe.

Članak 172.

- (1) Pripadnici Oružanih snaga odgovaraju za prekršaje prema općim propisima o prekršajima.
- (2) Prekršajna odgovornost ne isključuje stegovnu odgovornost ako djelo koje je predmet prekršajnog postupka predstavlja i kršenje vojne stege.
- (3) Stegovni postupak vodi se bez obzira na tijek prekršajnog postupka.

Članak 175.

- (1) Kršenje vojne stege može biti lakše i teže. Lakše kršenje vojne stege predstavlja stegovnu pogrešku, a teže stegovni prijestup.
 - (2) Stegovne pogreške su:
 1. nepravodobno ili nepotpuno izvršenje zapovijedi, odluka i naloga nadređenoga
 2. učestalo kašnjenje u službu ili na dužnost ili raniji odlasci s dužnosti ili iz službe
 3. neopravdani izostanak iz službe ili s dužnosti u trajanju od jednog dana
 4. neobavješćivanje nadređenoga o spriječenosti dolaska u službu ili na dužnost u roku od 24 sata
 5. povreda propisa o nošenju vojne odore, vojničkom izgledu i osobnoj higijeni
 6. neuljudan odnos prema suradnicima, podređenima i nadređenima
 7. povreda propisa o pozdravljanju, obraćanju, predstavljanju i javljanju
 8. drugo postupanje suprotno propisima iz područja obrane kojim se ne nanosi šteta imovini Republike Hrvatske.

- (3) Stegovni prijestupi su:

1. neizvršenje ili odbijanje izvršenja zapovijedi, odluka ili naloga nadređenoga
2. odbijanje sudjelovanja u operacijama potpore miru, operacijama odgovora na krize, humanitarnim operacijama i drugim aktivnostima u inozemstvu
3. samovoljno napuštanje postrojbe ili ustanove
4. samovolja u obavljanju službe ili dužnosti
5. nesavjesno ili nemarno obavljanje službe
6. spavanje za vrijeme službe ili dužnosti
7. unošenje i omogućavanje unošenja alkohola ili droga u službene prostorije

8. dolazak na službu ili dužnost pod utjecajem alkohola ili droga
9. dovođenje u stanje pod utjecajem alkohola (opijenost) ili droga u službi, na dužnosti ili na javnom mjestu
10. zlouporaba položaja ili prekoračenje službenih ovlasti
11. povreda propisa o stražarskoj službi
12. povreda propisa o uporabi sile ili vatre nog oružja
13. neovlaštena uporaba sredstava dodijeljenih ili povjerenih radi izvršenja zadaća ili dužnosti
14. nanošenje štete vojnoj imovini ili drugoj imovini u vezi s obavljanjem službe
15. povreda propisa o čuvanju klasificiranih podataka obrane
16. neopravdani izostanak iz službe ili s dužnosti u trajanju od dva do pet dana
17. zlouporaba bolovanja
18. krivotvorenje izvješća ili podnošenje lažnih izvješća
19. krivotvorenje, uništenje ili prikrivanje službenih isprava, dokumenata, službenih knjiga ili predmeta
20. uporaba krivotvorenog dokumenta radi dovođenja u zabludu i održavanje u zabludi Ministarstva obrane i Oružanih snaga
21. nepoduzimanje propisanih, zapovjeđenih ili drugih mjera potrebnih za očuvanje života i zdravlja ljudi te ispravnosti tehnike i objekata
22. neudovoljavanje ili nepostupanje u skladu sa zahtjevom vojnogstegovnog suda
23. postupak kojim se vrijeđa dostojanstvo po spolu, vjeri, naciji ili boji kože
24. seksualno zlostavljanje ili uznemiravanje
25. nedolično ponašanje koje nanosi štetu ugledu Ministarstva obrane i Oružanih snaga
26. tjelesni sukob
27. traženje i uzimanje pozajmice od većeg broja pripadnika Oružanih snaga ili djelatnika Ministarstva obrane
28. oduzimanje tuđe pokretne stvari od drugog pripadnika Oružanih snaga ili djelatnika Ministarstva obrane radi protupravnog prisvajanja
29. organiziranje ili sudjelovanje u igrama za novac ili drugu korist u službenim prostorijama
30. zahtijevanje ili primanje darova ili kakve druge koristi

31. prikrivanje ili neprijavljivanje počinitelja stegovnih prijestupa i stegovnih pogrešaka
32. nepokretanje stegovnog postupka ili postupka za utvrđivanje materijalne odgovornosti
33. obavljanje djelatnosti koja je u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona ili bez prethodnog odobrenja ministra obrane
34. povreda propisa o političkom djelovanju ili sindikalnom organiziranju u Oružanim snagama
35. izvršenje kaznenog djela za koje se postupak pokreće po službenoj dužnosti
36. podnošenje pritužbi i drugih podnesaka suprotno propisima
37. javno istupanje suprotno propisima
38. nepostupanje po zahtjevu za iseljenje iz službenog stana Ministarstva obrane
39. nepostupanje po zahtjevu i prijedlogu za utvrđivanje zdravstvene sposobnosti
40. neizvješćivanje nadležne osobe o nastanku razloga za prestanak službe po sili zakona
41. svako kršenje prava koja pripadnicima Oružanih snaga po propisima pripadaju
42. drugo postupanje suprotno propisima iz područja obrane kojim se nanosi šteta imovini Republike Hrvatske.

Članak 181.

(1) Stegovne kazne su:

1. zaustavljanje u napredovanju u službi i promaknuću u trajanju od jedne do četiri godine
2. smanjenje plaće od 21% do 33% u trajanju od tri do 12 mjeseci
3. pritvor u trajanju do 30 dana
4. prevođenje čina u neposredno niži čin
5. oduzimanje čina
6. smjenjivanje s dužnosti uz raspored na ustrojbeno mjesto neposredno nižeg čina u trajanju od jedne do tri godine
7. smjenjivanje sa zapovjedne, odnosno voditeljske dužnosti uz zabranu imenovanja na takvu dužnost u trajanju od jedne do pet godina
8. raskid ugovora o izobrazbi, odnosno stručnom usavršavanju
9. raskid ugovora o ugovornoj pričuvi

10. prestanak djelatne službe.

(2) Stegovna kazna pritvora može se izreći samo djelatnim vojnim osobama u ratnom stanju ili u stanju neposredne ugroženosti.

(3) Stegovna kazna smjenjivanja s dužnosti uz raspored na ustrojbeno mjesto neposredno nižeg čina u trajanju od jedne do tri godine može se izreći svim vojnim osobama, pri čemu se časnika ne može rasporediti na ustrojbeno mjesto dočasnika, ni dočasnika na ustrojbeno mjesto vojnika/mornara.

(4) Stegovna kazna prestanka djelatne službe može se izreći i uvjetno na vrijeme od tri do 12 mjeseci. Stegovna se kazna neće izvršiti ako vojna osoba u određenom vremenu ne počini novu stegovnu pogrešku ili stegovni prijestup.

(5) Vojna osoba koja stegovni prijestup počini u operaciji potpore miru ili drugoj aktivnosti u inozemstvu kaznit će se stegovnom kaznom prestanka službe ili stegovnom kaznom prevođenja čina u neposredno niži čin ili oduzimanja čina ili smanjenjem plaće od 33% u trajanju od najmanje šest mjeseci.

Članak 182.

(1) Vojnoj osobi koja u razdoblju od dvije godine nakon izvršnosti rješenja kojim je izrečena stegovna mjera ne počini novu stegovnu pogrešku ili stegovni prijestup izrečena stegovna mjera briše se iz evidencije i smatra se da nije ni izrečena.

(2) Vojna osoba koja u razdoblju od pet godina nakon izvršnosti rješenja kojim je izrečena stegovna kazna ne počini novi stegovni prijestup ili stegovnu pogrešku, izrečena stegovna kazna briše se iz evidencije i smatra se da nije ni izrečena.

(3) Stegovne sankcije brišu se posebnim rješenjem ili upisivanjem na izvorniku odluke o stegovnoj sankciji klauzule kojom se konstatira činjenica brisanja stegovne sankcije iz evidencije s danom njezina brisanja.

(4) Vojnoj osobi se s danom donošenja akta o pomilovanju stegovna kazna briše iz evidencije i smatra se da nije ni izrečena.

(5) Postupak brisanja stegovnih sankcija nakon isteka rokova iz stavaka 1. i 2. ovoga članka po službenoj dužnosti provodi osoba, odnosno vojnostegovni sud koji je izrekao stegovnu mjeru, odnosno stegovnu kaznu.

(6) S danom ispunjavanja propisanih uvjeta za brisanje stegovne sankcije ta se sankcija smatra brisanom neovisno o tome je li i kada je doneseno rješenje o brisanju stegovne sankcije, odnosno je li na izvorniku odluke o stegovnoj sankciji upisana klauzula o njezinu brisanju.

(7) Vojnoj osobi kojoj je stegovna sankcija brisana, nakon isteka rokova iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, smaratrat će se da nije kršila vojnu stegu te se njezina prava ne mogu razlikovati od prava vojne osobe koja nije kršila vojnu stegu.

Članak 184.

Stegovni postupak provodi se u skladu s odredbama ovoga Zakona i pravilnika kojim se propisuje postupak za utvrđivanje stegovne odgovornosti, a u onim stvarima koje nisu uređene ovim propisima odgovarajuće se primjenjuje odredbe Zakona o općem upravnom postupku.

Članak 185.

- (1) Ovlaštena tijela pokreću i vode stegovni postupak po službenoj dužnosti.
- (2) Stegovni postupak zbog stegovne pogreške pokreće se donošenjem zaključka i vodi nadređena osoba na dužnosti zapovjednika satnije, njoj ravne ili više razine.
- (3) Stegovni postupak zbog stegovnog prijestupa pokreću podnošenjem stegovne prijave nadredene osobe na dužnosti zapovjednika bojne, njoj ravne ili više razine i ovlaštene službene osobe vojne policije, a vodi nadležni vojnostegovni sud.
- (4) Svi su dužni prijaviti kršenja vojne stege o kojima imaju saznanja. Osobe koje nisu ovlaštene za pokretanje stegovnog postupka inicirat će njegovo pokretanje putem vojne policije.
- (5) Na temelju činjenica utvrđenih u vojnostegovnom postupku nadređena osoba na dužnosti zapovjednika satnije, njoj ravne ili više razine, odnosno vojnostegovni sud donosi rješenje o stegovnoj odgovornosti i stegovnoj sankciji.
- (6) Protiv rješenja donesenih u vojnostegovnom postupku dopuštena je žalba Višem vojnostegovnom суду u roku od 15 dana od dana primítka.
- (7) Stranke se po objavi rješenja vojnostegovnog suda mogu odreći prava na žalbu.
- (8) Ako su se obje stranke nakon objave odluke odrekle prava na žalbu, pisano izrađeno rješenje ne mora sadržavati obrazloženje.
- (9) Protiv rješenja Višega vojnostegovnog suda može se pokrenuti upravni spor pred sudom nadležnim za upravne sporove.
- (10) Osoba protiv koje se vodi stegovni postupak ima pravo braniti se sama ili uz stručnu pomoć branitelja.

Članak 187.

Radi utvrđivanja jedinstvene stegovne politike ministar obrane na prijedlog načelnika Glavnog stožera jedanput na godinu donosi smjernice za provedbu stegovnih postupaka.

Članak 188.

- (1) Vojnostegovni sudovi samostalno i neovisno odlučuju o stegovnoj odgovornosti za stegovne prijestupe i materijalnoj odgovornosti vojnih osoba.
- (2) Prvostupanjski vojnóstegovni sud ustrojava se u Oružanim snagama, a za svoj rad odgovara ministru obrane i načelniku Glavnog stožera.
- (3) Viši vojnóstegovni sud ustrojava se u Ministarstvu obrane, a za svoj rad odgovara ministru obrane, odnosno osobi koju on ovlasti.
- (4) Sjedište prvostupanjskoga vojnóstegovnog suda određuje se ustrojem Oružanih snaga, a sjedište Višega vojnóstegovnog suda ustrojem Ministarstva obrane.
- (5) Vojnostegovni sudovi sastoje se od predsjednika suda, određenog broja sudaca i sudaca porotnika.
- (6) Ustroj prvostupanjskoga vojnóstegovnog suda uređuje se ustrojbenim knjigama Oružanih snaga, a ustroj Višega vojnóstegovnog suda Pravilnikom o unutarnjem redu Ministarstva obrane.

Članak 189.

- (1) Prvostupanjski vojnóstegovni sud stvarno je nadležan za:
 1. odlučivanje o stegovnoj odgovornosti vojnih osoba za stegovne prijestupe, kao i za stegovne pogreške ako se u postupku za stegovni prijestup utvrди da je vojna osoba počinila stegovnu pogrešku
 2. odlučivanje o odgovornosti za štetu koju vojna osoba počini u službi ili u vezi s obavljanjem službe
 3. vođenje službene evidencije o stegovnim kaznama za stegovne prijestupe i o postupcima utvrđivanja odgovornosti za štetu te izdavanje potvrda o stegovnoj kažnjavanosti odnosno nekažnjavanosti.
- (2) Viši vojnóstegovni sud stvarno je nadležan za:
 1. odlučivanje o žalbama protiv rješenja donesenih u prvostupanjskom vojnóstegovnom postupku
 2. odlučivanje o žalbama protiv rješenja o udaljenju iz službe
 3. vođenje službene evidencije o žalbama na rješenja o stegovnim mjerama i kaznama, žalbama na rješenja o udaljenju iz službe i odlukama suda nadležnog za upravne sporove potužbama protiv rješenja Višega vojnóstegovnog suda.

Članak 190.

- (1) Postupak pred prvostupanjskim vojnogovnim sudom vodi sudac pojedinac koji profesionalno obnaša dužnost.
- (2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, kada se sudi generalima/admiralima, prvostupanjski vojnogovni sud sudi u vijeću od tri suca od kojih najmanje jedan profesionalno obnaša dužnost, a najmanje jedan sudac od tri suca ima osobni čin generala/admirala.
- (3) Viši vojnogovni sud sudi u vijeću od tri suca koji profesionalno obnašaju dužnost.
- (4) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, u postupcima u povodu žalbe protiv rješenja o izrečenoj stegovnoj mjeri i žalbe protiv rješenja o udaljenju iz službe odlučuje sudac pojedinac Višega vojnogovnog suda.

Članak 191.

- (1) Predsjednika i suce prvostupanjskog vojnogovnog suda iz reda časnika pravne struke te suce porotnike iz reda generala/admirala imenuje i razrješuje Predsjednik Republike na prijedlog načelnika Glavnog stožera i uz suglasnost ministra obrane.
- (2) Predsjednika i suce Višega vojnogovnog suda iz reda časnika pravne struke imenuje i razrješuje Predsjednik Republike na prijedlog ministra obrane.
- (3) Predsjednici vojnogovnih sudova, vojnogovni suci i suci porotnici prije stupanja na dužnost daju svečanu prisegu pred ministrom obrane i načelnikom Glavnog stožera. Tekst svečane prisegе glasi: »Prisežem svojom čašću da će svoju dužnost obnašati savjesno i nepristrano pridržavajući se Ustava i zakona, dajući puni doprinos razvitku Oružanih snaga jačanjem vojne stege.«

Članak 192.

- (1) Ministar obrane i načelnik Glavnog stožera ili osobe koje oni ovlaže nadziru pravodobnost i urednost obavljanja poslova prvostupanjskoga vojnogovnog suda.
- (2) Ministar obrane ili osoba koju on ovlasti nadzire pravodobnost i urednost obavljanja poslova Višega vojnogovnog suda.
- (3) Tijekom obavljanja poslova iz stavaka 1. i 2. ovoga članka može se obaviti i neposredan uvid u rad sudaca, ali se pri tome ne smije utjecati na njihovu neovisnost i slobodu u donošenju odluka.

Članak 194.

- (1) Vojna osoba koja namjerno ili krajnjom nepažnjom nanese Republici Hrvatskoj štetu dužna ju je nadoknaditi.
- (2) Nadređeni zapovjednik razine bojne, njemu ravne ili više razine u ustrojstvenoj jedinici u kojoj se šteta dogodila obvezan je pokrenuti postupak utvrđivanja štete protiv vojne osobe koja je nanijela štetu Republici Hrvatskoj pred nadležnim vojnostegovnim sudom.

Članak 195.

- (1) Postojanje štete, visinu štete, odgovornost za naknadu štete utvrđuje prvostupanjski vojnogovni sud odlukom koja nije upravna stvar.
- (2) Postupak utvrđivanja materijalne odgovornosti pred vojnogovnim sudom vodi sudac pojedinac.
- (3) Prije donošenja odluke vojnogovni sud dužan je saslušati osobu protiv koje se provodi postupak utvrđivanja odgovornosti za naknadu štete ili pribaviti njezinu pisani izjavu.
- (4) O načinu naknade štete može se sa štetnikom zaključiti pisani sporazum koji predstavlja ovršnu ispravu.
- (5) Ako štetnik odbije nadoknaditi štetu, šteta se nadoknađuje po općim propisima obveznog prava.
- (6) Potraživanje naknade štete utvrđene odlukom iz stavka 1. ovoga članka zastarijeva za 10 godina.
- (7) Ministar obrane će pravilnikom urediti postupak utvrđivanja štete i njezine visine.

Članak 203.

- (1) Za djelatne vojne osobe kojima služba prestaje uz častan otpust zbog potreba službe prije stjecanja uvjeta za starosnu mirovinu, Ministarstvo obrane izrađuje i provodi program tranzicije i zbrinjavanja djelatnih vojnih osoba.
- (2) Ministar obrane odlukom će odrediti iznos i način isplate otpremnine, kao i način provedbe programa tranzicije i zbrinjavanja izdvojenog osoblja.

Članak 210.

- (1) Djelatnoj vojnoj osobi prestaje djelatna vojna služba rješenjem.
- (2) Služba iz stavka 1. ovoga članka prestaje istekom zadnjeg dana otkaznog roka koji iznosi:
 - dva tjedna ako je djelatna vojna osoba u službi provela neprekidno manje od jedne godine
 - mjesec dana ako je djelatna vojna osoba u službi provela neprekidno jednu godinu

- mjesec dana i dva tjedna ako je djelatna vojna osoba u službi provela neprekidno dvije godine
- dva mjeseca ako je djelatna vojna osoba u službi provela neprekidno pet godina
- dva mjeseca i dva tjedna ako je djelatna vojna osoba u službi provela neprekidno deset godina
- tri mjeseca ako je djelatna vojna osoba u službi provela neprekidno dvadeset i više godina.

(3) Otkazni rokovi iz stavka 2. ovoga članka ne primjenjuju se na vojнике/mornare koji imaju sklopljen ugovor o službi.

Članak 211.

(1) Djelatnoj vojnoj osobi u rješenju o prestanku djelatne vojne službe naznačava se je li dobila »častan otpust« ili »nečastan otpust«.

(2) Nečastan otpust dobivaju osobe koje su:

- izgubile službu na temelju izvršnog rješenja vojnogstegovnog suda
- tijekom službe osuđene na bezuvjetnu kaznu zatvora od najmanje tri godine za kazneno djelo koje je zapreka za prijam iz članka 35. stavka 1. podstavka 2. ovoga Zakona.

(3) U svim ostalim slučajevima propisanima odredbama ovoga Zakona osobe dobivaju častan otpust.

(4) Nečastan otpust iz stavka 2. ovoga članka ima za posljedicu gubitak prava i povlastica koje bi osoba imala nakon prestanka službe, kao što su:

- pravo na čin i oslovljavanje činom u mirovini
- pravo na povratak u službu
- pravo na mirovinu u skladu sa Zakonom o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba, kada se ispune propisani uvjeti
- pravo na nošenje vojne odore u svečanim prigodama
- ostale povlastice i pogodnosti.

Članak 214.

(1) Odlučivanje o prijmu u službu, prestanku službe, stanjima u službi i pravima i obvezama za koje je odredbama ovoga Zakona propisano donošenje rješenja upravne su stvari.

(2) O ostalim stanjima o službi te pravima i obvezama rješava se odlukama u neupravnom postupku.

(3) U upravnom postupku u kojem se odlučuje o upravnoj stvari iz stavka 1. ovoga članka postupa službena osoba u čijem opisu poslova je vođenje toga postupka ili rješavanje o upravnoj stvari.

(4) Osobe koje vode upravne postupke ili rješavaju u upravnim stvarima obvezne su imati položen državni stručni ispit.

Članak 226.

Dočasnici i časnici stariji od godina života propisanih odredbama ovoga Zakona potrebnim za promaknuće u viši čin zatečeni u službi na dan stupanja na snagu ovoga Zakona mogu se jedanput promaknuti u viši čin ako ispunjavaju ostale uvjete za promaknuće propisane ovim Zakonom.

Članak 227.

Dočasnici i časnici stariji od godina života propisanih odredbama ovoga Zakona potrebnim za upućivanje na vojnu izobrazbu zatečeni u službi na dan stupanja na snagu ovoga Zakona mogu se jedanput uputiti na vojnu izobrazbu neovisno o godinama života.